REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SPORTIT
INSTITUTI I ZHVILLIMIT TË ARSIMIT

GJUHË AMTARE GREKE
Shkalla: I&II
Klasa: I-V

Tiranë, 2017

IZHA
INSTITUTI I ZHVILLIMIT TË ARSIMIT

Përmbajtja

I. HYRJE 4
II. KORNIZA KONCEPTUALE E PROGRAMIT TË GJUHËS AMTARE GREKE 5
1. Qëllimet e arsimit parauniversitar 8
2. Qëllimet e programit të gjuhës amtare greke 8
3. Lidhja e kompetencave kyçe me kompetencat e lëndës 9
4. Lidhja e gjuhës amtare greke me temat ndërkurrikulare 14
6. Përshkrimi i kompetencave të lëndës 18
7. Koha mësimore për secilën klasë 19
III. QËLLIMET E SHKALLËS SË PARË DHE E SHKALLËS SË DYTË 21
1. Përmbajtja e shkallës së parë dhe e shkallës së dytë 21
IV. UDHËZIME METODOLOGJIKE 90
V. UDHËZIME PËR VLERËSIMIN 94

Grupi i punës

1. Anila Ferizaj, Ministria e Arsimit dhe e Sportit, kryetar
2. Erida Koleci, Instituti i Zhvillimit të Arsimit, anëtar
3. Jani Jani, Univeristeti i Gjirokastrës, anëtar
4. Sofia Delijorgji, Univeristeti i Tiranës, anëtar
5. Sevina Brinjo, mësuese, Gjirokastër, anëtar

I. HYRJE

Lënda e gjuhës amtare greke bën pjesë në fushën "Gjuhët dhe komunikimi". Kjo fushë synon zhvillimin gjuhësor e letrar që është boshti themelor për rritjen intelektuale, shoqërore, estetike dhe emocionale të nxënësve. Më konkretisht, fusha "Gjuhët dhe komunikimi" i aftëson nxënësit që të përdorin gjuhën për të komunikuar, për të plotësuar interesat e tyre personale dhe për të përmbushur kërkesat e shoqërisë dhe të vendit të punës.

Mësimi i gjuhës greke, gjithashtu, zhvillon te nxënësit të menduarit kritik dhe i bën të vetëdijshëm për identitetin e tyre. Nëpërmjet leximit të teksteve nga letërsia greke, nga letërsia shqipe dhe ajo botërore, nxënësit zhvillojnë botën e tyre emocionale, pasurojnë përfytyrimet dhe imagjinatën e tyre për botën, çmojnë gjuhët dhe kulturën kombëtare e botërore.

Fusha "Gjuhët dhe komunikimi" nxit dëshirën dhe kuriozitetin e nxënësve për t'u bërë lexues aktivë e të pavarur dhe shkrues të saktë, origjinalë e krijues. Po kështu, ajo zhvillon te nxënësit njohuritë, shkathtësitë, qëndrimet dhe vlerat e duhura që ata të flasin dhe të dëgjojnë në mënyrë korrekte në varësi të situatës dhe të qëllimit që kanë.

Arritjet gjuhësore të nxënësve janë përcaktuese jo vetëm për lëndët e fushës "Gjuhët dhe komunikimi", por edhe për çdo lëndë që zhvillohet në shkollë. Nëse nxënësit nuk janë të aftë të dëgjojnë, flasin, lexojnë dhe shkruajnë mirë, atëherë ata nuk mund të jenë të suksesshëm në shkollë dhe në jetë. Duke pasur një rëndësi të tillë, fusha dhe lëndët që e përbëjnë atë, janë një nga detyrat parësore të arsimit bazë.

Korniza kurrikulare përcakton si qëllim kryesor zotërimin e kompetencave kyçe, si të domosdoshme për një individ, i cili duhet të përmbushë me sukses kërkesat personale, shoqërore dhe profesionale. Çdo fushë të nxëni dhe lëndë duhet të synojë që ta pajisë nxënësin me këto kompetenca. Këtë "mision" lënda e realizon nëpërmjet kompetencave të saj. Kompetencat e lëndës "Gjuhë amtare greke" janë:

- Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme,
- Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar,

- Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare,
- Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale,
- Përdorimi i drejtë i gjuhës.

Sipas planit mësimor të pakicave kombëtare, fusha "Gjuhët dhe komunikimi" përbëhet nga lëndët: Gjuhë amtare greke, Gjuhë shqipe, Gjuhë e huaj. Njohuritë, aftësitë dhe shkathtësitë e nxënësve në një gjuhë i ndihmojnë ata të mësojnë dhe të kuptojnë një gjuhë tjetër. P.sh., nxënësit zbatojnë dhe përdorin njohuritë gjuhësore të gjuhës amtare gjatë mësimit të një gjuhe të huaj. Nga ana tjetër duke mësuar një gjuhë të dytë apo të tretë, nxënësit fillojnë ta çmojnë dhe ta vlerësojnë më shumë gjuhën apo kulturën e tyre. Ata vihen në situata që u mundësojnë atyre të kuptojnë se çfarë kanë të përbashkët gjuhët dhe se çfarë i bën ato unike. Mësimi i këtyre lëndëve gjatë viteve të arsimit bazë është si më poshtë.

- **Gjuha amtare greke** mësohet në të gjitha shkallët e kurrikulës, nga klasa përgatitore deri në klasën IX.
- **Gjuha shqipe** mësohet nga klasa e parë (shkalla I) deri në klasën e nëntë (shkalla IV).
- **Gjuha e huaj** fillon në klasën e tretë (shkalla II) dhe mësohet deri në klasën e nëntë (shkalla IV).

II. KORNIZA KONCEPTUALE E PROGRAMIT TË GJUHËS AMTARE GREKE

Hartimi i programit të gjuhës greke mbështetet në dokumentet kryesore kurrikulare: korniza kurrikulare, kurrikula bërthamë dhe plani mësimor i arsimit bazë për pakicat kombëtare.

Përdoruesit e programit janë mësuesit, autorët e teksteve, prindërit dhe komuniteti, specialistët e arsimit dhe fakultetet e mësuesisë.

Mësuesit do ta përdorin programin e gjuhës greke për të krijuar një tablo të qartë rreth asaj se çfarë duhet të mësojnë nxënësit dhe se si duhet të ndërtojnë mësimdhënien për të përmbushur kërkesat e programit.

Autorët e teksteve do ta përdorin programin e gjuhës greke për të hartuar tekste që janë në funksion të realizimit të tyre. Leximi i kujdesshëm i programit për çdo shkallë dhe klasë (nga klasa përgatitore deri në klasën e nëntë) do t'i ndihmojë për të siguruar koherencën dhe për të shmangur ngarkesën e panevojshme.

Prindërit dhe komuniteti nëpërmjet programit mund të informohen për njohuritë, aftësitë, qëndrimet dhe vlerat që duhet të zotërojnë fëmijët e tyre në lëndën e gjuhës greke.

Specialistët e arsimit do ta përdorin programin e gjuhës greke për qëllime inspektimi, monitorimi, vlerësimi, studimi etj.

Fakultetet e mësuesisë mund ta përdorin programin lëndor për të përshtatur kurrikulat e tyre, me qëllim përgatitjen efektive të mësuesve të ardhshëm, si dhe për praktikën pedagogjike të studentëve.

Programi i gjuhës greke ka në fokus realizimin e kompetencave kyçe dhe të kompetencave të lëndës. Gjatë punës për përmbushjen e kompetencave kyçe dhe kompetencave të lëndës, nëpërmjet lëndës së gjuhës greke do të realizohen temat ndërkurrikulare të cilat mundësojnë lidhjen e lëndës me jetën e përditshme, shoqërinë dhe tregun e punës.

Në program, gjithashtu, përshkruhet lidhja e gjuhës greke me fushat e tjera, në mënyrë që formimi i nxënësit të mos jetë fragmentar, por tërësor.

Në program janë përcaktuar njohuritë, aftësitë, shkathtësitë, vlerat dhe qëndrimet për çdo kompetencë të lëndës dhe për çdo klasë. Këto njohuri, aftësi, shkathtësi, vlera dhe qëndrime janë klasifikuar sipas disa tematikave.

Diagrami i mëposhtëm paraqet organizimin e programit.

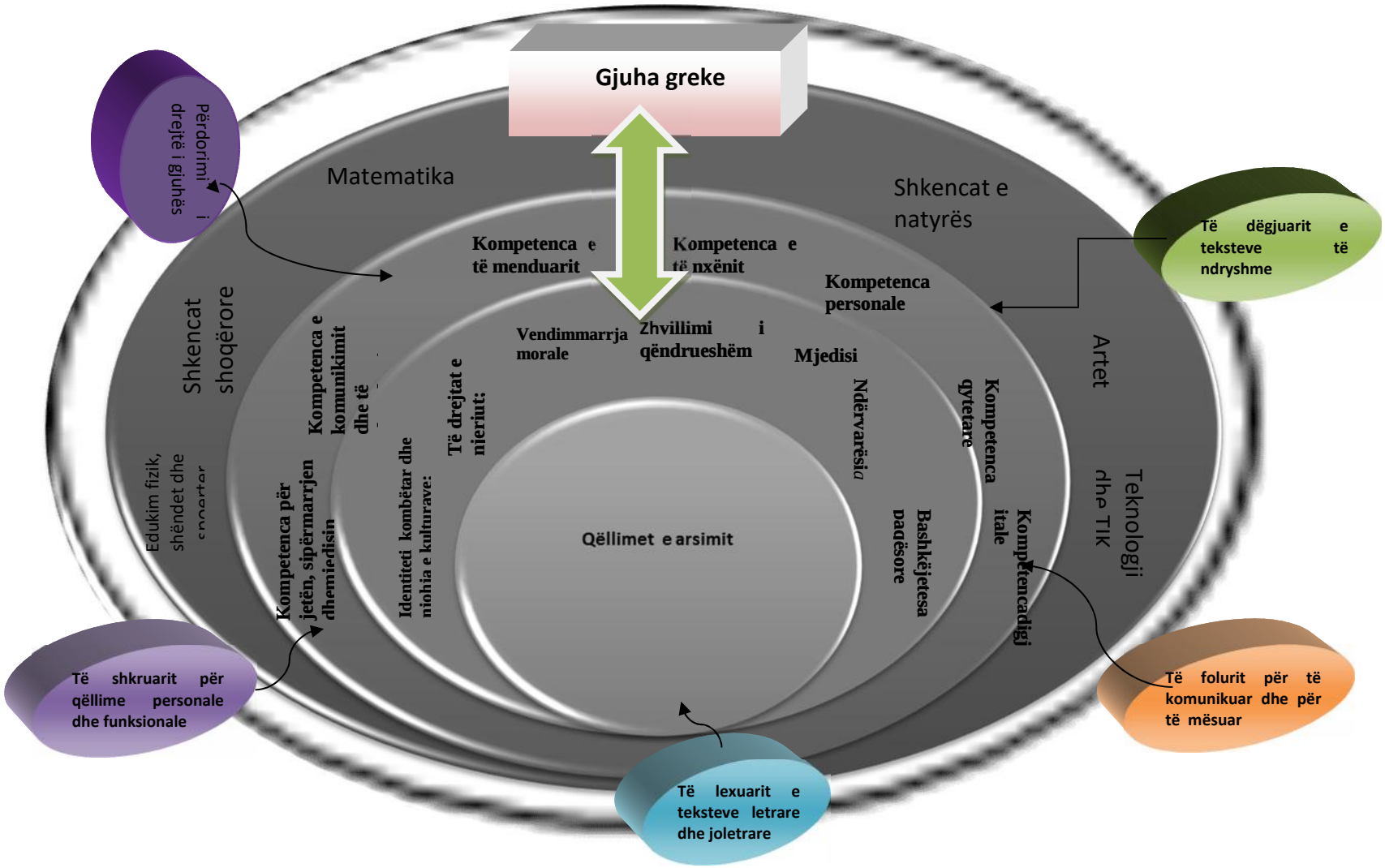
Gjuha greke
Matematika
Shkencat e natyrës
Shkencat shoqërore
Edukim fizik, shëndet dhe sportet
Teknologji dhe TIK
Artet
Kompetenca e të menduarit
Kompetenca e të nxënit
Kompetenca personale
Kompetenca e komunikimit dhe të
Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mësimdhënien
Vendimmarrja morale
Zhvillimi i qëndrueshëm
Mjedisi
Ndërvarësia
Kompetenca qytetare
Kompetenca italiane
Kompetencadigji
Bashkëjetesa paqësore
Identiteti kombëtar dhe niohia e kulturave:
Të drejtat e nieriut:
Qëllimet e arsimit
Përdorimi i drejtë i gjuhës
Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale
Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare
Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar
Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme

1. Qëllimet e arsimit parauniversitar

Arsimi parauniversitar krijon kushte dhe mundësi që nxënësit: të ndërtojnë dhe të zhvillojnë njohuri, shkathtësi, qëndrime dhe vlera që kërkon shoqëria demokratike; të zhvillohen në mënyrë të pavarur e të gjithanshme; të kontribuojnë në ndërtimin dhe mirëqenien vetjake dhe të shoqërisë shqiptare dhe të përballen në mënyrë konstruktive me sfidat e jetës.

Në arsimin parauniversitar nxënësit:

- kultivojnë identitetin vetjak, kombëtar dhe përkatësinë kulturore;
- përvetësojnë vlera të përgjithshme kulturore dhe qytetare;
- zhvillohen në aspektet intelektuale, etike, fizike, sociale dhe estetike;
- zhvillojnë përgjegjësi ndaj vetes, ndaj të tjerëve, ndaj shoqërisë dhe ndaj mjedisit;
- aftësohen për jetë dhe për punë, në kontekste të ndryshme shoqërore e kulturore;
- aftësohen për të nxënë gjatë gjithë jetës;
- zhvillojnë shpirtin e sipërmarrjes;
- përdorin teknologjitë e reja.

2. Qëllimet e programit të gjuhës amtare greke

Qëllimet e lëndës së gjuhës amtare greke në arsimin bazë janë:

- Zhvillimi i aftësive për të folur, dëgjuar, lexuar dhe shkruar tekste të llojeve të ndryshme letrare dhe joletrare, si dhe kultivimi i mendimit kritik e krijues nëpërmjet këtyre teksteve.
- Kërkimi, gjetja, gjykimi në mënyrë kritike dhe përdorimi i informacionit që merret nga mediat dhe interneti.
- Njohja dhe vlerësimi i letërsisë greke, i letërsisë shqipe dhe i letërsisë botërore nëpërmjet studimit të krijimtarisë së shkrimtarëve përfaqësues të periudhave të ndryshme (tekste të përshtatshme për moshën e nxënësve).
- Krijimi i besimit se përmes letërsisë dhe teksteve joletrare zhvillohet mënyra e të menduarit, bota shpirtërore dhe personaliteti i njeriut.

- Zotërimi i njohurive, aftësive, shkathtësive dhe qëndrimeve të duhura rreth sistemit gjuhësor të gjuhës greke.
- Vlerësimi i gjuhës greke si vlerë e kulturës dhe si mjet komunikimi.

3. Lidhja e kompetencave kyçe me kompetencat e lëndës

Realizimi i kompetencave kyçe të kornizës kurrikulare gjatë procesit të mësimdhënies dhe nxënies kërkon që mësuesi të lidhë kompetencat kyçe me kompetencat e lëndës për secilën shkallë. Për të realizuar në praktikë këtë lidhje, mësuesi duhet të përzgjedhë metodat, teknikat dhe mjetet e përshtatshme didaktike për realizimin e çdo kompetence dhe rezultati të nxëni. ***Kompetenca përcaktohet si harmonizim i njohurive, shkathtësive, vlerave dhe qëndrimeve për të trajtuar plotësisht situatat e kontekstit.*** Kur nxënësi realizon kompetencat gjuhësore, ai njëkohësisht është duke zhvilluar edhe kompetencat kyçe. P.sh., gjatë prezantimeve të ndryshme me gojë, nxënësi përdor edhe mjetet e teknologjisë së informacionit dhe të komunikimit dhe realizon kështu edhe kompetencën digjitale. Rezultatet e të nxënit të kompetencave të lëndës ku bën pjesë lënda e gjuhës greke pasqyrojnë të njëjtën qasje me rezultatet e të nxënit të kompetencave kyçe në këndvështrimin e përshtatshmërisë në jetë, shoqëri dhe punë.

Më konkretisht, për të realizuar lidhjen e kompetencave kyçe me kompetencat e lëndës mësuesi ndjek këto hapa:

- përzgjedh rezultatin/et e të nxënit për kompetencat kyçe që synon të arrijë nxënësi në shkallën përkatëse;
- zbërthen në rezultate të nxëni për kompetenca kyçe për secilin vit mësimor rezultatin/et e të nxënit për shkallë, për kompetencat kyçe;
- përzgjedh përmbajtjen/et mësimore, mjetet didaktike, metodologjinë e të nxënit, përmes të cilave realizon rezultatet e të nxënit;
- planifikon mësimdhënien duke përfshirë periudhën kohore, gjatë së cilës do t'i arrijë rezultatet e të nxënit brenda vitit shkollor;
- kryen analiza dhe vlerësime të ecurisë së nxënësve pas realizimit të orëve mësimore, detyrave, projekteve, për të verifikuar arritjet e rezultateve të të nxënit.

Diagrami i mëposhtëm konkretizon lidhjen e kompetencave kyçe me kompetencat e lëndës.

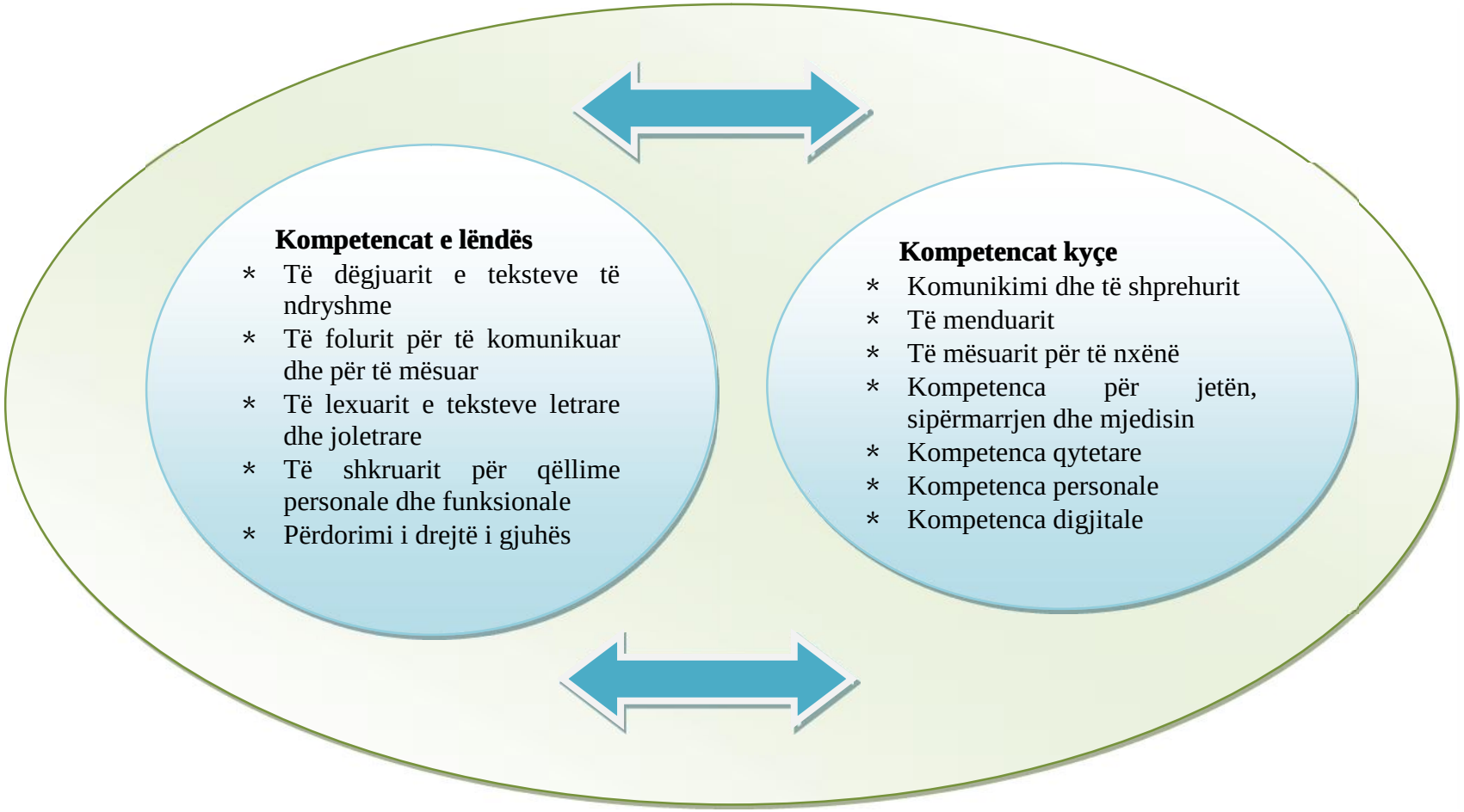
Kompetencat e lëndës
* Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme
* Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar
* Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare
* Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale
* Përdorimi i drejtë i gjuhës
Kompetencat kyçe
* Komunikimi dhe të shprehurit
* Të menduarit
* Të mësuarit për të nxënë
* Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
* Kompetenca qytetare
* Kompetenca personale
* Kompetenca digjitale

Tabela: Rezultatet kryesore të të nxënit sipas kompetencave kyçe që realizohen nëpërmjet lëndës së gjuhës greke gjatë shkallës e parë dhe të dytë

Në kurrikulën bërthamë janë përcaktuar rezultatet e të nxënit për çdo kompetencë kyçe. Këto rezultate realizohen nëpërmjet fushave të të nxënit. Natyrisht, secila fushë dhe lëndë mund të kontribuojë në disa rezultate të nxëni. Tabela e mëposhtme paraqet rezultatet e të nxënit të kompetencave kyçe që realizohen nëpërmjet lëndës së gjuhës greke, gjatë shkallës së parë dhe shkallës së dytë.

SHKALLA I	**SHKALLA II**
Nxënësi:	
Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit	
1. ritregon ngjarjen e një teksti të dëgjuar, përmbajtja e të cilit nuk është më shumë se një faqe teksti; 2. shpreh me gojë dhe me shkrim për 3-5 minuta para moshatarëve dhe të tjerëve, përjetimet dhe emocionet që e kanë shoqëruar gjatë shikimit të një filmi ose dokumentari, dëgjimit të një tregimi ose të një përralle; 3. paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup; 4. lexon me zë një tekst (afërsisht gjysmë faqeje) të pa lexuar më parë; 5. shkruan një tekst të shkurtër; 6. shpreh mesazhin e një teksti të thjeshtë letrar, përmes të folurit,	1. shpreh përjetimet që e kanë shoqëruar gjatë shikimit dhe dëgjimit të një filmi, dokumentari, ekspozite, dramatizimi, recitimi, interpretimi muzikor ose leximit të një libri në njërën nga format shprehëse (me gojë, me shkrim etj.); 2. dëgjon me vëmendje prezantimin e tjetrit dhe merr pjesë në diskutim me pyetje, komente apo sqarime; 3. merr pjesë në organizimin e një shfaqjeje artistike duke përdorur forma të ndryshme të të shprehurit; 4. lexon saktë me zë një tekst letrar ose joletrar të palexuar më parë; 5. shkruan një tekst rreth një faqe, për një temë të caktuar; 6. identifikon personazhet kryesore të një tregimi, drame, filmi,

shkrimit, dramatizimit (lojë me role) etj.; 7. identifikon personazhet kryesore të një tregimi, drame apo filmi dhe luan rolin e njërit prej personazheve në bashkëveprim me moshatarët.	kënge dhe i analizon duke bërë një listë me tiparet e tyre, diskuton rreth tyre, luan rolin e njërit prej personazheve në bashkëveprim me moshatarët; 7. prezanton një temë të caktuar para të tjerëve, në një kohëzgjatje deri në 10 minuta.
Kompetenca e të menduarit	
1. sqaron hapat e zgjidhjes së një problemi të thjeshtë, me të cilin ballafaqohet në një situatë jetësore.	**1.** identifikon për një temë, çështjet kryesore të marra nga burime të ndryshme informacioni (tekst mësimor, gazetë, internet ose burime të tjera); **2.** paraqet argumente pro dhe kundër, për një mendim, qëndrim, sjellje të manifestuar nga një ose më shumë persona.
Kompetenca e të nxënit	
1. ndjek udhëzimet e dhëna në një tekst për të realizuar një detyrë që i kërkohet; 2. parashtron pyetje dhe përgjigjet për temën ose detyrën e dhënë në njërën nga format e të shprehurit; 3. zgjidh në mënyrë të pavarur problemin ose detyrën e dhënë dhe prezanton para të tjerëve mënyrat e mundshme të zgjidhjes; 4. mbikëqyr në mënyrë të pavarur përparimin e vet në një detyrë ose në aktivitet, duke përdorur teknika të ndryshme për gjetjen e gabimeve dhe i korrigjon ato derisa gjen zgjidhjen;	1. shfrytëzon burime të ndryshme informacioni për përgatitjen e një teme të dhënë; 2. identifikon dhe krahason informacionet e njohura me ato të panjohura për një temë, çështje apo ngjarje të caktuar, duke përdorur teknika të ndryshme (p.sh., duke i shënuar me shenja të ndryshme); 3. krahason përparimin e tij me përvojën paraprake, gjatë kryerjes së një detyre apo një veprimtarie të caktuar; 4. përdor portofolin personal si mjet për identifikimin e

5. mbledh dhe klasifikon materialet e performancës së vet, për përgatitjen apo pasurimin e portofolit personal.	përparësive dhe të mangësive të veta në fusha të caktuara, duke hartuar një plan pune me hapa konkretë për përmirësim; 5. identifikon cilësitë që zotëron dhe ato që duhen zhvilluar për të nxënë gjatë zhvillimit të një detyre apo veprimtarie të caktuar duke bashkëpunuar me të tjerët; 6. prezanton për 6-10 minuta përvojën e vet.
Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin	
1. përgatit një plan të thjeshtë ditor me shkrim, për dy- tri aktivitete ditore, duke pasur parasysh kohën, vendin, materialet dhe mjetet e nevojshme për kryerjen e detyrës; 2. gjen të përbashkëtat dhe ndryshimet ndërmjet aktiviteteve që organizohen në shkollë me ato në shtëpi; 3. identifikon burimet e nevojshme dhe i përdor në mënyrë të drejtë për kryerjen e një detyre ose aktiviteti në klasë.	1. përgatit një autobiografi ku prezanton veten, të dhënat personale dhe prirjet që ka për fusha të caktuara, duke gjetur të përbashkëtat që ato kanë me profesionet e dëshiruara; 2. përgatit një plan pune 1- javor; 3. diskuton për mënyrën e sjelljes së nxënësve në klasë, në shkollë dhe mjedise të tjera në një situatë të caktuar, duke prezantuar idetë nëpërmjet shembujve konkretë.
Kompetenca personale	
1. bashkëpunon me të tjerët pavarësisht prejardhjes, aftësive dhe nevojave të veçanta për arritjen e një qëllimi të përbashkët në aktivitetet e klasës.	1. bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) drejt arritjes së një qëllimi të përbashkët.
Kompetenca qytetare	
1. diskuton dhe në bashkëpunim me anëtarët e grupit vendos rregullat	1. shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe

e punës në grup; 2. shpreh mendimin duke kërkuar paraprakisht leje nga grupi, respekton mendimin e secilit anëtar të grupit duke i dëgjuar në mënyrë aktive, vendos duke bashkëpunuar me të gjithë anëtarët për mënyrat që çojnë drejt përfundimit të një aktiviteti të caktuar.	vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.
Kompetenca digjitale	
1. ritregon ngjarjen e një teksti të dëgjuar, përmbajtja e të cilit të mos jetë më shumë se një faqe teksti; 2. realizon punime origjinale, vetjake duke përdorur figurat e gjetura nga burime informacioni, si një formë për të shprehur emocionet e tij.	1. organizon dhe komunikon informacionin, duke përdorur mjetet e duhura të komunikimit teknologjik për të mbledhur informacion dhe për të komunikuar me të tjerët.

4. Lidhja e gjuhës amtare greke me temat ndërkurrikulare

Temat ndërkurrikulare janë tema madhore, me të cilat përballet shoqëria tani dhe në të ardhmen. Ato integrojnë fushat e të nxënit, të cilat i ndihmojnë nxënësit të interpretojnë botën dhe të lidhin dijet e marra në shkollë me jetën dhe me interesat e tyre. Në kornizën kurrikulare dhe në kurrikulat bërthamë janë përcaktuar temat ndërkurrikulare, të cilat janë:

- Identiteti kombëtar dhe njohja e kulturave,
- Të drejtat e njeriut,
- Vendimmarrja morale,
- Mjedisi,
- Bashkëjetesa paqësore.

Gjuha greke për specifikat dhe hapësirat që ka (këtu përfshihet edhe sasia e orëve mësimore) lejon krijimin e situatave mësimore të cilat mundësojnë trajtimin e këtyre temave. Kështu p.sh., leximi dhe studimi i teksteve të ndryshme letrare nga letërsia shqipe, greke dhe botërore zhvillon te nxënësit identitetin dhe krenarinë kombëtare, si dhe njohjen e vlerësimin e kulturës botërore. Tema si: të drejtat e njeriut, vendimmarrja morale, mjedisi, zhvillimi i qëndrueshëm etj., mund të realizohen gjatë diskutimeve dhe bashkëbisedimeve në grup të cilat zhvillohen gjatë orëve mësimore të kompetencës së të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar. Mësuesi mund të krijojë edhe situata mësimore gjatë të cilave nxënësit shprehen në forma të ndryshme: ese, poezi, tregime dhe krijime të tjera me tematikë rreth çështjeve të mësipërme. Punët në grupe që zhvillohen në lëndën e gjuhës greke ndihmojnë në krijimin e aftësive të nxënësve për të jetuar në mënyrë paqësore me të tjerët.

5. Lidhja e gjuhës amtare greke me fushat e tjera të të nxënit

Mësimi i gjuhës greke në shkollë mbështet edhe realizimin e kompetencave të fushave të tjera të kurrikulës. Në gjuhën greke nxënësit: fitojnë njohuri, aftësi, shkathtësi, vlera dhe qëndrime për të komunikuar me gojë dhe me shkrim; lexojnë dhe kuptojnë tekste të llojeve të ndryshme; pasurojnë fjalorin dhe botëkuptimin e tyre duke lexuar tekste letrare dhe joletrare; mësojnë të shkruajnë tekste të ndryshme (opinione, raporte, udhëzime etj.); mësojnë ta përdorin drejt dhe sipas rregullave gramatikore gjuhën etj. Të gjitha këto njohuri, aftësi, shkathtësi, vlera dhe qëndrime sigurojnë suksesin e nxënësve edhe në fushat dhe në lëndët të tjera. Natyrisht në këtë lidhje ka marrje dhe dhënie.

Kështu, p.sh., aftësitë e të lexuarit mbështetin kuptimin e ushtrimeve dhe teksteve matematikore, nga ana tjetër aftësitë për të zgjidhur probleme në matematikë ndikojnë në gjykimin dhe mendimin kritik të nxënësve.

Kuptimi ose analiza e teksteve të shkencave të natyrës kërkon aftësi të mira leximi. Po kështu, p.sh., leximi i një proze i ndihmon nxënësit të marrin njohuri rreth natyrës, siç njohuritë e marra në shkencat e natyrës nxitin imagjinatën për të realizuar me shkrim një përshkrim të natyrës.

Lënda e gjuhës greke mbështet nxënësit në mësimin e shkencave shoqërore. Leximi dhe analiza e teksteve letrare ndikon që të kuptohen më mirë ngjarjet e figurat historike, marrëdhëniet mes njerëzve dhe vlerat shoqërore.

Mësimi i arteve të ndryshme mbështetet nga letërsia (tekstet letrare që studiohen nga nxënësit), e cila është pjesë e tyre. Kështu, analiza e teksteve letrare i ndihmon nxënësit të kuptojnë mjetet e shprehjes artistike; studimi dhe krijimi i teksteve të ndryshme (si p.sh., i reklamave) kërkojnë integrim me artet për elementet pamore të reklamave; ilustrimi i një analize të një teksti letrar me muzikën e një periudhe të caktuar i ndihmon nxënësit të kuptojnë efektin emocional të muzikës dhe mjetet e shprehjes së saj artistike. Element i përbashkët mes muzikës dhe gjuhës greke janë edhe këngët popullore dhe krijimet e tjera folklorike, studimi i të cilave integron natyrshëm gjuhën dhe artet.

Shembujt e mësipërm janë vetëm një nxitje për të kuptuar se në procesin mësimor krijohen mundësi për integrim mes fushave të të nxënit. Mësuesit me pasionin dhe me përkushtimin që i karakterizon, mund të realizojnë pafund integrime mes fushave të të nxënit. Ky integrim i lejon nxënësit të mos marrin njohuri të fragmentuara dhe të shkëputura nga jeta.

Në diagramin e mëposhtëm janë dhënë aftësitë që gjuha greke u siguron fushave të tjera të të nxënit.

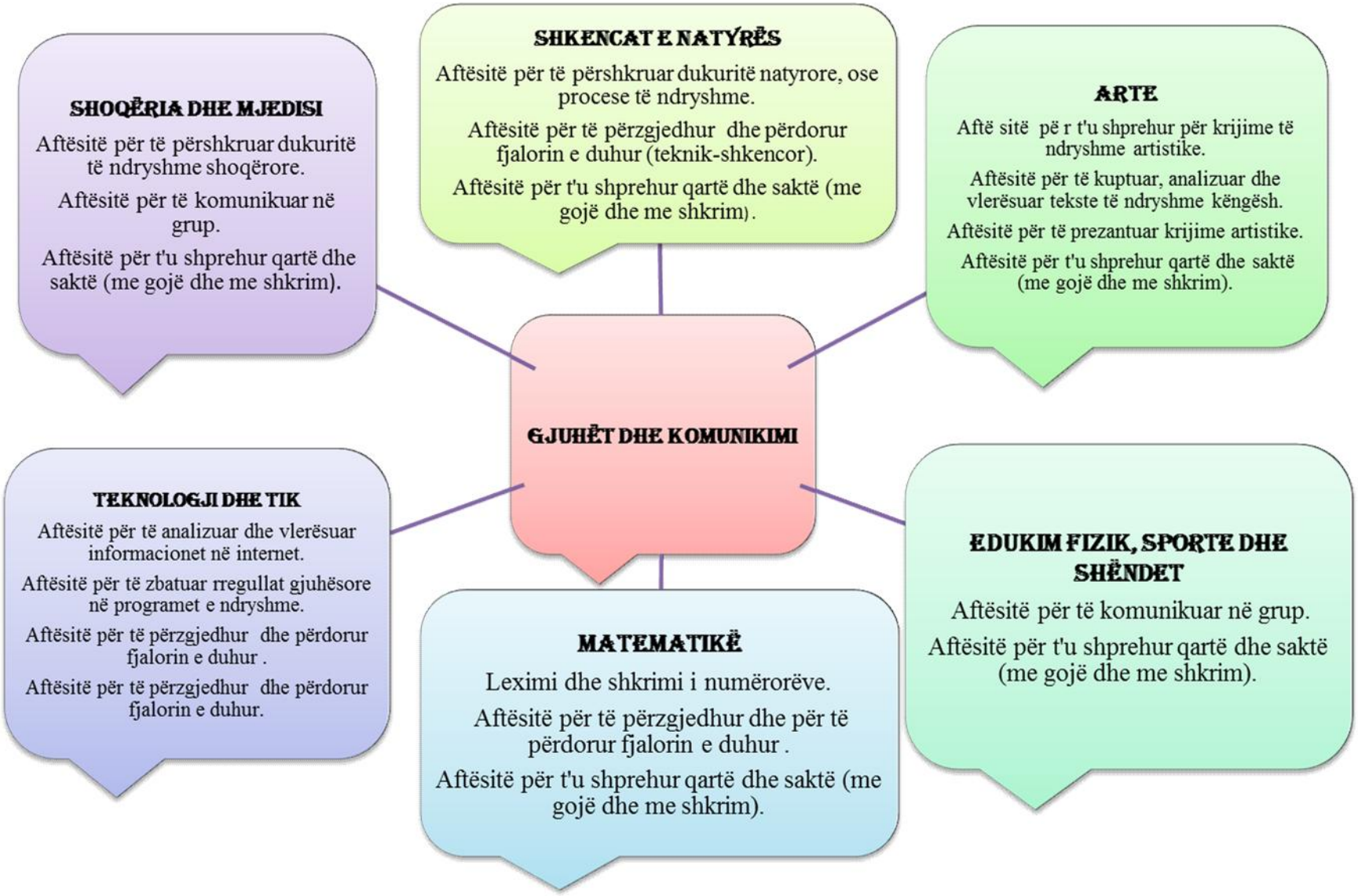
SHOQËRIA DHE MJEDISI
Aftësitë për të përshkruar dukuritë të ndryshme shoqërore.
Aftësitë për të komunikuar në grup.
Aftësitë për t'u shprehur qartë dhe saktë (me gojë dhe me shkrim).
SHKENCAT E NATYRËS
Aftësitë për të përshkruar dukuritë natyrore, ose procese të ndryshme.
Aftësitë për të përzgjedhur dhe përdorur fjalorin e duhur (teknik-shkencor).
Aftësitë për t'u shprehur qartë dhe saktë (me gojë dhe me shkrim).
ARTE
Aftë sitë pë r t'u shprehur për krijime të ndryshme artistike.
Aftësitë për të kuptuar, analizuar dhe vlerësuar tekste të ndryshme këngësh.
Aftësitë për të prezantuar krijime artistike.
Aftësitë për t'u shprehur qartë dhe saktë (me gojë dhe me shkrim).
GJUHËT DHE KOMUNIKIMI
TEKNOLOGJI DHE TIK
Aftësitë për të analizuar dhe vlerësuar informacionet në internet.
Aftësitë për të zbatuar rregullat gjuhësore në programet e ndryshme.
Aftësitë për të përzgjedhur dhe përdorur fjalorin e duhur .
Aftësitë për të përzgjedhur dhe përdorur fjalorin e duhur.
MATEMATIKË
Leximi dhe shkrimi i numërorëve.
Aftësitë për të përzgjedhur dhe për të përdorur fjalorin e duhur .
Aftësitë për t'u shprehur qartë dhe saktë (me gojë dhe me shkrim).
EDUKIM FIZIK, SPORTE DHE SHËNDET
Aftësitë për të komunikuar në grup.
Aftësitë për t'u shprehur qartë dhe saktë (me gojë dhe me shkrim).

6. Përshkrimi i kompetencave të lëndës

a) Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme

Nxënësit marrin njohuri, zhvillojnë qëndrime dhe vlera, si dhe zbatojnë aftësi dhe shkathtësi duke dëgjuar tekste të ndryshme. Më konkretisht, nxënësit kuptojnë se sjellja dhe qëndrimet e duhura gjatë të dëgjuarit ndikojnë pozitivisht te të tjerët. Ata dallojnë disa cilësi të zërit të folësit si: intonacioni, ritmi, theksi, volumi i zërit. Gjithashtu, nxënësit tregojnë brendinë, veçojnë idenë kryesore, dallojnë fjalët ose frazat kyçe, bëjnë konkluzione, krahasojnë ose klasifikojnë, si dhe bëjnë vlerësime të thjeshta për tekstet që dëgjojnë.

b) Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar

Nxënësit: përdorin drejt gjuhën standarde gjatë folurit; kuptojnë dhe zbatojnë në komunikim karakteristikat e gjuhës së folur; shqiptojnë saktë dhe me intonacionin e theksin e duhur fjalët dhe fjalitë, me qëllim që të jenë të kuptueshëm dhe interesantë për të tjerët; shoqërojnë të folurin edhe me elemente të komunikimit joverbal; diskutojnë dhe bashkëveprojnë me të tjerët gjatë punës në grup.

c) Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare

Nxënësit lexojnë tekste letrare dhe joletrare që u përkasin periudhave të ndryshme, tekste klasike dhe bashkëkohore, greke, shqipe dhe botërore dhe demonstrojnë kuptimin, interpretimin, analizën, vlerësimin dhe gjykimin e këtyre teksteve (të përshtatshme për zhvillimin moshor të nxënësve).

d) Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale

Nxënësit shkruajnë për qëllime dhe lexues të ndryshëm. Ata ndjekin gjatë të shkruarit hapa si: planifikimi, organizimi i ideve, rishikimi dhe redaktimi. Nxënësit, gjithashtu, respektojnë strukturën, tiparet e tekstit, si dhe rregullat gjuhësore.

e) Përdorimi i drejtë i gjuhës

Që nxënësit të flasin dhe të shkruajnë në mënyrën e duhur, atëherë ata duhet të zotërojnë njohuri e të demonstrojnë shkathtësi, vlera dhe qëndrime në lidhje me sistemin gjuhësor të gjuhës greke. Kështu, nxënësit dallojnë pjesët e ndryshme të ligjëratës, kategoritë e tyre gramatikore dhe i përdorin në trajtën e duhur gjatë komunikimit; dallojnë llojet e ndryshme të fjalive dhe funksionet e fjalëve në fjali dhe i zbatojnë këto njohuri në komunikimin e përditshëm; përdorin gjuhën standarde, njohin dialektet e pjesë të tjera të leksikut dhe respektojnë diversitetin gjuhësor; kanë njohuri për mënyrat e formimit të fjalëve në gjuhën greke, dallojnë kuptimet e fjalëve dhe i përdorin për të pasuruar fjalorin e tyre.

7. Koha mësimore për secilën klasë

Gjuha greke është lëndë e detyrueshme në arsimin bazë. Ajo zhvillohet përgjatë nëntë viteve të këtij arsimi dhe ka vend të rëndësishëm në kurrikul. Në tabelën e mëposhtme është dhënë koha mësimore sipas kompetencave në dy shkallët e para. Kjo shpërndarje orësh është sugjeruese dhe shuma e tyre është e barabartë me sasinë e orëve vjetore, të përcaktuara në planin mësimor të arsimit bazë. Në klasën përgatitore, kohëzgjatja e orës së mësimit llogaritet me 25-30 minuta.

Nxënësit, në lëndën e gjuhës greke, pothuajse çdo orë flasin, dëgjojnë, lexojnë, shkruajnë dhe fitojnë njohuri dhe shkathtësi rreth sistemit gjuhësor, megjithatë theksi vihet në njërën nga këto kompetenca. Ky fakt përcakton edhe orët për këtë kompetencë. P.sh., në klasën e dytë janë sugjeruar rreth 40 orë për kompetencën e të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale. Kjo do të thotë që nxënësit do të shkruajnë, pothuajse në çdo orë mësimi, por theksi në këto 40 orë do të vihet më shumë te kjo kompetencë.

Koha mësimore për çdo kompetencë përdoret për njohuri të reja, përsëritje, projekte, vlerësime etj. Mësuesi ka të drejtë të ndryshojë deri në masën 10% të orëve të një kompetence.

Kompetencat/ klasat	**Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme**	**Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar**	**Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare**	**Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale**	**Përdorimi i drejtë i gjuhës**	**Totali**
Klasa përgatitore	53	70	26	26	0	175 orë
Klasa I	10	10	142	70	30	262 orë
Klasa II	10	10	110	40	40	210 orë
Shkalla e parë	**73**	**90**	**278**	**136**	**70**	**647 orë**
Klasa III	10	10	70	30	55	175 orë
Klasa IV	7	8	60	25	40	140 orë
Klasa V	7	8	60	25	40	140 orë
Shkalla e dytë	**24**	**26**	**190**	**80**	**135**	**455 orë**

III. QËLLIMET E SHKALLËS SË PARË DHE E SHKALLËS SË DYTË

Gjatë shkallës së parë dhe shkallës së dytë nxënësit:

- komunikojnë në varësi të qëllimit dhe të situatës;
- përmbledhin tekstin që lexojnë ose dëgjojnë dhe e vlerësojnë atë (me gojë ose me shkrim);
- dallojnë llojet kryesore të teksteve dhe tiparet e tyre;
- kuptojnë, interpretojnë dhe analizojnë përmbajtjen e një teksti, marrëdhëniet mes personazheve, ndjenjat dhe vlerat e tyre;
- kuptojnë dhe pranojnë opinionet e ndryshme të të tjerëve rreth teksteve letrare dhe joletrare;
- krijojnë tekste të thjeshta për qëllime personale ose funksionale;
- përdorin burime të ndryshme për të gjetur informacion (fjalorë, enciklopedi ose burime online);
- njohin dhe zbatojnë fazat e të shkruarit dhe të përgatitjes së një prezantimi;
- dallojnë dhe përdorin njohuritë themelore të gramatikës së gjuhës greke;
- njohin dhe zbatojnë rregullat e përgjithshme të drejtshkrimit të gjuhës greke.

1. Përmbajtja e shkallës së parë dhe e shkallës së dytë

Në programin e gjuhës greke për shkallën e parë dhe shkallën e dytë janë paraqitur rezultatet e të nxënit për çdo kompetencë. Kompetencat zhvillohen përmes disa ***tematikave.*** Tematikat dhe renditja e tyre nuk presupozojnë që realizimi i tyre përgjatë vitit shkollor ose shkallës, duhet të zhvillohet e ndarë në këtë renditje. Kombinimi dhe ndarja e njohurive, shkathtësive dhe qëndrimeve në orë mësimi, kapituj apo grupe temash e njësi mësimore, si dhe renditja e tyre është e drejtë e përdoruesve të programit (mësuesit dhe autorët e teksteve). Më poshtë janë dhënë tematikat për çdo kompetencë.

a) Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme

- Rregullat e të dëgjuarit

- Të dëgjuarit për të kuptuar dhe për të vlerësuar tekstin

b) Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar

- Rregullat dhe organizimi i të folurit
- Diskutimi dhe bashkëveprimi në grup

c) Të lexuarit e teksteve të ndryshme

- Të lexuarit fillestar (klasa 1-3)
- Të lexuarit për të kuptuar
- Të lexuarit e teksteve letrare
- Të lexuarit e teksteve joletrare

d) Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale

- Shkrimi i dorës
- Planifikimi, organizimi, rishikimi dhe redaktimi i të shkruarit
- Të shkruarit për qëllime personale
- Të shkruarit për qëllime funksionale

e) Përdorimi i drejtë i gjuhës

- Sintaksë
- Morfologji
- Leksikologji dhe semantikë

- Drejtshkrim
- Fonetikë dhe fonologji

KOMPETENCA: Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi dëgjon dhe kupton një larmi tekstesh të folura, demonstron se i ka kuptuar këto tekste, si dhe shpreh opinionet e tij rreth teksteve që dëgjon. Ai demonstron sjellje dhe qëndrime të përshtatshme gjatë të dëgjuarit si: vëmendje, pëlqim dhe interes.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - ritregon me fjalët e tij përmbajtjen ose informacionin kryesor të një bisede, poezie, përralle, tregimi, rregulle praktike ose udhëzimi.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Gjatë orëve të sugjeruara në program, fëmija dëgjon dhe reagon ndaj teksteve që janë të përshtatshme për moshën e tij, si: përralla,	**Rregullat e të dëgjuarit** Nxënësi: - ndjek me vëmendje folësin;	Nxënësi: - përfshihet gjatë kryerjes së një detyre;

tregime, ndodhi personale, shfaqje për fëmijë, teatër me kukulla etj. Ai, gjithashtu, merr njohuri për rregullat e thjeshta gjatë të dëgjuarit si: vëmendje, kontakt me sy.	- nuk e ndërpret tjetrin, kur është duke folur. **Të dëgjuarit për të kuptuar dhe për të vlerësuar tekstin** Nxënësi: - u përgjigjet pyetjeve të thjeshta rreth përmbajtjes së tekstit; - tregon shkurtimisht përmbajtjen e tekstit; - shpreh përjetimet dhe emocionet që e kanë shoqëruar gjatë dëgjimit të një fabule apo përralle; - shpreh pëlqimet e tij rreth ngjarjeve ose personazheve të tekstit.	- respekton mendimet e të tjerëve.

KOMPETENCA: Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi shqipton saktë fjalët dhe fjalitë. Ai shpreh saktë dhe kuptueshëm mendimet e tij për një temë ose tekst të përshtatshëm për moshën, shoqëron të folurin edhe me elemente joverbale, bashkëpunon në grup, si dhe merr pjesë në lojë me role.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - flet rrjedhshëm dhe kuptueshëm, kur tregon një ngjarje, një përvojë të tijën ose kur përshkruan diçka etj.; - diskuton në grupe të vogla për tema që i interesojnë, bën pyetje dhe jep përgjigje të thjeshta; - merr pjesë në lojë me role.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**

Nëpërmjet bisedave të përditshme dhe të përshtatshme për moshën 5-6 vjeç, fëmija fiton njohuri për rregullat e thjeshta të të folurit.	**Rregullat dhe organizimi i të folurit** Nxënësi: - shqipton saktë fjalët dhe fjalitë; - shprehet me fjali të plota, kur pyet, kur kërkon ndjesë, kur falënderon, si dhe u përgjigjet pyetjeve; - reciton vjersha të shkurtra, të mësuara përmendsh; - ndërton histori mbi bazën e ilustrimeve dhe të figurave të dhëna. **Diskutimi dhe bashkëveprimi në grup** Nxënësi: - merr pjesë në lojë me role (me ndihmën e mësuesit); - përdor gjatë prezantimeve të tij edhe elemente të tilla si: foto dhe piktura; - diskuton në grupe të vogla për tema që i interesojnë (kryesisht brenda klasës).	Nxënësi**:** - demonstron siguri, kur flet në klasë mes shokëve dhe në shtëpi; - përzgjedh fjalorin e duhur gjatë të folurit (nuk fyen të tjerët, përdor fjalët dhe shprehjet e mirësjelljes); - nxit të tjerët të bashkëbisedojnë për tema të ndryshme.

KOMPETENCA: Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi lexon rrjedhshëm dhe me intonacionin e duhur tekste të thjeshta letrare dhe joletrare. Ai përdor strategji të thjeshta për të kuptuar tekstin si: lidh tekstin me njohuritë e mëparshme, rilexon, pyet rreth paqartësive, mban shënime, bën nënvizime etj. Nxënësi demonstron kuptimin e tekstit duke treguar brendinë dhe ngjarjet kryesore. Nxënësi, gjithashtu, bën konkluzione të thjeshta dhe jep mendimet e tij rreth tekstit që lexon.
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë

Nxënësi: - dallon fjalën dhe fjalinë; - mëson disa fjalë të reja; - tregon funksionin e pjesëve plotësuese të tekstit (p.sh., foto,vizatim, pamje etj.).		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Nëpërmjet përrallave, tregimeve, kartelave me fjalë dhe figurave që emërtojnë objekte të ndryshme, fëmija fiton njohuritë në lidhje me: - Shkronjat e mëdha të shtypit dhe tingujt e gjuhës greke. **Tekste letrare**: përralla të shkurtra, tregime me figura, poezi të thjeshta. **Tekste joletrare:** kartolina, revista për fëmijë.	**Të lexuarit fillestar**[1] Nxënësi: - dallon shkronjat e mëdha të shtypit; - shqipton drejt tingujt dhe fjalët. **Të lexuarit për të kuptuar tekstin**[2] Nxënësi: - parashikon rreth përmbajtjes së tekstit duke u mbështetur te ilustrimet e tekstit; - pyet për t'u sqaruar rreth përmbajtjes së një teksti *(Ku? Kur? Pse? Si ndodh kjo? Çfarë do të thotë?*).	Nxënësi: - tregon interes dhe dëshirë për të lexuar; - ndan me shokët dhe shoqet përvojat e tij rreth leximit.

KOMPETENCA: Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi shkruan saktë dhe pa gabime drejtshkrimore tekste të thjeshta. Ai mbledh informacion nga burime të ndryshme para se të shkruajë kartolina, letra, plane të thjeshta, përshkrime etj. Me ndihmën e mësuesit rishikon tekstin e shkruar për të shmangur gabimet drejtshkrimore.

[1]Aftësi dhe shkathtësi për klasën përgatitore, klasën e parë, të dytë dhe të tretë.
[2]Këto aftësi dhe shkathtësi janë të përbashkëta për tekstet letrare dhe joletrare.

Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - shkruan për të komunikuar idetë e veta te të tjerët nëpërmjet fjalëve, fjalive etj.; - shkruan tekste të thjeshta (urim, letër, kartolinë) me ndihmën e të rriturit.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Fëmija fiton njohuritë e mëposhtme: - Kopjimi/ shkrimi i shkronjave kapitale të gjuhës greke. - Kopjimi/ shkrimi i fjalëve 1-2 rrokëshe. - Shkrimi i një kartoline ose urimi të thjeshtë me ndihmën e të rriturit.	**Shkrimi i dorës** Nxënësi: - dallon dhe shkruan shkronjat kapitale të gjuhës greke; - tregon me saktësi lidhjen shkronjë-tingull; - respekton hapësirën mes shkronjave; - kopjon fjalë 2-3 rrokëshe; - shkruan tekste të shkurtra si: një urim ose një kartolinë me ndihmën e një të rrituri.	Nxënësi: - mban gjatë të shkruarit pozicionin e duhur të trupit, dorës, fletores ose fletës ku shkruan; - shfaq besim dhe vullnet gjatë procesit të të shkruarit; - bashkëpunon në grup për kryerjen e një detyre.

KOMPETENCA: Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi dëgjon dhe kupton një larmi tekstesh të folura, demonstron se i ka kuptuar këto tekste, si dhe shpreh opinionet e tij rreth teksteve që dëgjon. Ai demonstron sjellje dhe qëndrime të përshtatshme gjatë të dëgjuarit si: vëmendje, pëlqim dhe interes.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - demonstron të kuptuarit e teksteve që dëgjon në situata të ndryshme; - ritregon me fjalët e tij përmbajtjen ose informacionin kryesor të një bisede, poezie, përralle, tregimi, rregulle praktike ose udhëzimi.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Gjatë orëve mësimore të sugjeruara në program, nxënësi dëgjon dhe punon (*u përgjigjet pyetjeve rreth përmbajtjes, tregon përmbajtjen me fjalët e tij, jep mendimet e tij rreth tekstit, shpreh pëlqimet e tij*) me tekste të cilat janë të përshtatshme për moshën e tij, si: përralla, fabula, biseda, ndodhi personale, emisione televizive, shfaqje për fëmijë, teatër me kukulla etj.	**Rregullat e të dëgjuarit** Nxënësi: - shfaq sjellje të përshtatshme gjatë të dëgjuarit si p.sh.: ndjek me vëmendje, nuk e ndërpret tjetrin, kur është duke folur. **Të dëgjuarit për të kuptuar dhe për të vlerësuar tekstin** Nxënësi: - u përgjigjet pyetjeve të thjeshta rreth përmbajtjes së tekstit; - tregon shkurtimisht përmbajtjen e tekstit; - shpreh përjetimet dhe emocionet që e kanë shoqëruar gjatë dëgjimit të një tregimi, fabule apo përralle; - lidh informacionin e dëgjuar me	Nxënësi: - përfshihet gjatë kryerjes së një detyre; - respekton mendimet e të tjerëve.

	përvojat e tij; - shpreh pëlqimet e tij rreth ngjarjeve ose personazheve të tekstit.	

KOMPETENCA: Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi shqipton saktë dhe me intonacionin e theksin e duhur fjalët dhe fjalitë. Ai shpreh saktë dhe kuptueshëm mendimet e tij për një temë ose tekst të përshtatshëm për moshën, shoqëron të folurin edhe me elemente joverbale, bashkëpunon në grup, si dhe merr pjesë në lojë me role.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - flet rrjedhshëm, kuptueshëm dhe me intonacionin e duhur, kur tregon një ngjarje, një përvojë të tijën, kur përshkruan diçka etj.; - diskuton në grupe të vogla për tema që i interesojnë, bën pyetje dhe jep përgjigje të thjeshta; - merr pjesë në lojë me role.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Nëpërmjet bashkëbisedimeve dhe diskutimeve rreth tematikave të përshtatshme për moshën e nxënësit si: *pëlqimet dhe interesat e fëmijëve, familja, shokët dhe shoqet, lojërat, pushimet etj.*, ai fiton njohuritë e mëposhtme: - Rregullat e thjeshta të të folurit: qartësia, volumi i zërit, intonacioni (si e bëjmë zërin, kur pyesim) pozicioni i trupit gjatë kohës që flasim. - Rregullat e lojës me role.	**Rregullat dhe organizimi i të folurit** Nxënësi: - shqipton saktë dhe me intonacionin e theksin e duhur fjalët dhe fjalitë; - shprehet saktë, kuptueshëm dhe me fjali të plota, kur bën një kërkesë, pyet, sqaron, kërkon ndjesë, falënderon dhe u përgjigjet pyetjeve; - përqendrohet në çështjet kryesore, kur rrëfen një ngjarje ose një përvojë të tijën para shokëve dhe shoqeve,	Nxënësi: - demonstron siguri, kur flet në klasë, shkollë, mes shokëve dhe në shtëpi; - përzgjedh fjalorin e duhur gjatë të folurit (nuk fyen të tjerët, përdor fjalët dhe shprehjet e mirësjelljes); - shoqëron të folurin me shprehjen e duhur të fytyrës dhe gjestet e përshtatshme; - shfaq iniciativë ose nxit të tjerët të bashkëbisedojnë për tema të

	mësuesve dhe prindërve (p.*sh., tregon pse një objekt i sjellë nga shtëpia është shumë i rëndësishëm për të*); - reciton vjersha të shkurtra, të mësuara përmendsh; - shpreh emocione dhe ndjesi të ndryshme me anë të pantomimës ose ndërton histori mbi bazën e ilustrimeve dhe figurave të dhëna. **Diskutimi dhe bashkëveprimi në grup** Nxënësi: - merr pjesë në lojë me role (me ndihmën e mësuesit ose të një të rrituri) dhe shpreh opinionet e tij rreth interpretimit të shokëve dhe shoqeve të klasës; - përdor gjatë prezantimeve të tij edhe elemente të tilla si: foto dhe piktura; - pyet, përgjigjet, shpreh mendimet, ndjenjat dhe emocionet e tij, si dhe diskuton në grupe të vogla për tema që i interesojnë (brenda klasës). **Rregullat dhe organizimi i të folurit** Nxënësi: - shqipton saktë dhe me intonacionin e theksin e duhur fjalët dhe fjalitë; - shprehet saktë, kuptueshëm dhe me fjali të plota, kur bën një kërkesë, pyet,	ndryshme.

	sqaron, kërkon ndjesë, falënderon dhe u përgjigjet pyetjeve; - përqendrohet në çështjet kryesore, kur rrëfen një ngjarje ose një përvojë të tijën para shokëve dhe shoqeve, mësuesve dhe prindërve (p.*sh., tregon pse një objekt i sjellë nga shtëpia është shumë i rëndësishëm për të*); - reciton vjersha të shkurtra, të mësuara përmendsh; - shpreh emocione dhe ndjesi të ndryshme me anë të pantomimës, ose ndërton histori mbi bazën e ilustrimeve dhe figurave të dhëna. **Diskutimi dhe bashkëveprimi në grup** Nxënësi: - merr pjesë në lojë me role (me ndihmën e mësuesit ose të një të rrituri) dhe shpreh opinionet e tij rreth interpretimit të shokëve dhe shoqeve të klasës; - përdor gjatë prezantimeve të tij edhe elemente të tilla si: foto dhe piktura; - pyet, përgjigjet, shpreh mendimet, ndjenjat dhe emocionet e tij, si dhe diskuton në grupe të vogla për tema që i interesojnë (kryesisht brenda klasës).	

KOMPETENCA: Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi lexon rrjedhshëm dhe me intonacionin e duhur tekste të thjeshta letrare dhe joletrare. Ai përdor strategji të thjeshta për të kuptuar tekstin si: lidh tekstin me njohuritë e mëparshme, rilexon, pyet rreth paqartësive, mban shënime, bën nënvizime etj. Nxënësi demonstron kuptimin e tekstit duke treguar brendinë dhe ngjarjet kryesore. Nxënësi, gjithashtu, bën konkluzione të thjeshta dhe jep mendimet e tij rreth tekstit që lexon.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - mëson fjalë të reja, dallon fjalën, fjalinë dhe paragrafin; - lexon me zë një tekst të shkurtër dhe tregon funksionin e pjesëve plotësuese të tekstit (p.sh., foto,vizatim, pamje etj.); - tregon brendinë e tekstit; - jep përshtypjet e veta në lidhje me një tekst të shkurtër.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
- Shkronjat e alfabetit dhe tingujt (të mëdha e të vogla). - Zanoret (dyzanore) - Bashkëtingëlloret e thjeshta e të dyfishta. - Rrokjet. - Fjalët. - Tiparet dalluese të fjalisë (fillimi me shkronjë të madhe dhe shenja e pikësimit në fund). - **Studim tekstesh letrare**: përralla të shkurtra, fabula, tregime me figura,	**Të lexuarit fillestar**[3] Nxënësi: - emërton shkronjat e alfabetit; - dallon shkronjat e mëdha nga shkronjat e vogla; - dallon zanoret dhe bashkëtingëlloret e gjuhës greke; - përdor lidhjen mes shkronjës dhe tingullit për të lexuar dhe kuptuar fjalë të reja; - shqipton drejt tingujt, rrokjet dhe	Nxënësi: - mban trupin në një qëndrim të përshtatshëm dhe librin në pozicionin e duhur gjatë kohës që lexon; - tregon interes dhe dëshirë për të lexuar; - shfaq besim dhe vullnet në forcat vetjake për të fituar rrjedhshmërinë e duhur gjatë leximit; - ndan me të tjerët përvojat e tij rreth

[3]Aftësi dhe shkathtësi për klasën përgatitore, klasën e parë, të dytë dhe të tretë.

gjëegjëza, poezi të thjeshta. - **Studim tekstesh joletrare:** kartolina, letra të thjeshta, rregulla të thjeshta praktike, orari i mësimeve. - Njohuri të thjeshta për tiparet e teksteve të mësipërme.	fjalët; - lexon rreth 50-70 fjalë në minutë; - identifikon tiparet dalluese të një fjalie si: shkronja e madhe në fillim të saj, shenja e pikësimit në fund. **Të lexuarit për të kuptuar tekstin**[4] Nxënësi: - parashikon rreth përmbajtjes së tekstit duke u mbështetur te titulli, ilustrimet dhe fjalët kyçe të tekstit; - pyet për t'u sqaruar rreth përmbajtjes së një teksti ose rreth fjalëve të panjohura për të *(Ku? Kur? Pse? Si ndodh kjo? Çfarë do të thotë?*); - rilexon tekstin për ta kuptuar më mirë atë (kur është e nevojshme); - nënvizon gjatë leximit pjesët më të rëndësishme ose pjesët që i pëlqejnë më shumë (me ndihmën e mësuesit); - tregon që e ka kuptuar tekstin e lexuar: *duke treguar shkurtimisht dhe me fjalë të thjeshta brendinë; duke përmendur çështjet kryesore; duke dhënë shembuj ose ilustrime nga teksti;* - lidh pjesën që lexon me filma që ka	leximit.

[4]Këto aftësi dhe shkathtësi janë të përbashkëta për tekstet letrare dhe joletrare.

	parë, me udhëtime, me përvoja personale, me ngjarje nga jeta e tyre etj., ose me tekste të lexuara më parë; - shpreh ndjenjat dhe mendimet personale rreth pjesës që lexon, me ndihmën ose nxitjen e mësuesit. **Të lexuarit e teksteve letrare** Nxënësi: - lexon poezi, përralla nga folklori, përralla nga autorë të ndryshëm, tregime, fabula, gjëegjëza etj.; - përcakton dy-tri tipare të përrallave, fabulave, tregimeve, poezive; - përshkruan me fjalë të thjeshta personazhet dhe tregon se cilët janë personazhet e preferuara; - dallon elemente të tekstit, të tilla, si: paragrafi, rreshti, strofa, vargu; - tregon se si ndikojnë ilustrimet për të kuptuar më mirë tekstin; - krahason poezinë me gjëegjëzën, përrallën me tregimin. **Të lexuarit e teksteve joletrare** Nxënësi: - lexon tekste joletrare si: ditar, kalendar i thjeshtë, kartolina, letra, fjalorë të thjeshtë, revista për fëmijë etj.;	

	- veçon disa elemente të teksteve si: titujt, kapitujt dhe ilustrimet; - komenton një ilustrim të një teksti.	

KOMPETENCA: Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi shkruan saktë dhe pa gabime drejtshkrimore tekste të thjeshta. Ai mbledh informacion nga burime të ndryshme para se të shkruajë kartolina, letra, plane të thjeshta, përshkrime etj. Me ndihmën e mësuesit rishikon tekstin e shkruar për të shmangur gabimet drejtshkrimore.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - shkruan për të komunikuar idetë e veta te të tjerët nëpërmjet fjalëve dhe fjalive të thjeshta; - shkruan tekste të thjeshta (urim, letër, kartolinë) sipas modeleve të dhëna.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
- Shkrimi i shkronjave (të dorës dhe të shtypit) të gjuhës greke. - Shkrimi i fjalëve 3-4 rrokëshe. - Shkrimi i fjalive dhe vendosja e shenjës së pikësimit në fund të saj. - Shkrimi i diktimeve (me ndihmën e mësuesit). - Shkrimi i një kartoline ose urimi sipas modeleve të dhëna. - Shkrimi i tregimeve të thjeshta nisur nga disa ilustrime.	**Shkrimi i dorës** Nxënësi: - dallon dhe shkruan shkronjat e gjuhës greke; - tregon me saktësi lidhjen shkronjë-tingull; - respekton hapësirën mes shkronjave, fjalëve dhe fjalive; - plotëson pjesët që u mungojnë fjalëve ose fjalive; - shkruan fjalë me dy- tri rrokje; - shkruan fjalë dhe fjali me të diktuar;	Nxënësi: - mban gjatë të shkruarit pozicionin e duhur të trupit, dorës, fletores ose fletës ku shkruan; - shfaq besim dhe vullnet gjatë procesit të të shkruarit; - bashkëpunon në grup për kryerjen e një detyre.

	- shkruan tekste të shkurtra si: një urim, një kartolinë, një letër drejtuar një shoku duke përdorur një model të thjeshtë; - shkruan tregime të thjeshta, nisur nga disa ilustrime.	

KOMPETENCA: Përdorimi i drejtë i gjuhës

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi dallon shkronjat, fjalët dhe fjalitë në një tekst. Ai zhvendos, shton ose heq fjalë në një fjali pa e prishur kuptimin e saj. Nxënësi përdor drejt shkronjën e madhe (disa raste të përdorimit të saj).		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - dallon dhe formon fjali të thjeshta duke respektuar shenjat e pikësimit; - dallon emra njerëzish, sendesh dhe kafshësh në numrin njëjës dhe shumës, si edhe në të tria gjinitë; - zgjedhon folje të rregullta në kohën e tashme, sipas modeleve të dhëna dhe respekton rregullat e drejtshkrimit të mbaresave; - dallon mbiemrin si fjalë që tregon cilësi të emrit, numrin dhe gjininë.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
- Fjalia, fjala, rrokja, shkronja tingulli. - Ndarja e fjalisë në fjalë, fjalës në rrokje, rrokjes në tinguj. - Fjalët që tregojnë veprime (foljet). - Fjalët që tregojnë njerëz, sende, vende, kafshë (emra). - Fjalët që tregojnë cilësi të njerëzve, sendeve, kafshëve (mbiemrat).	Nxënësi: - dallon fjalitë, fjalët, rrokjet, shkronjat, tingujt; - ndan fjalinë në fjalë, fjalët në rrokje dhe rrokjet në tinguj; - dallon, me ndihmën e mësuesit, fjalët që tregojnë veprime (folje); - dallon, me ndihmën e mësuesit, fjalët	Nxënësi: - paraqet dhe komunikon lirshëm dhe saktë mendimet e tij; - demonstron pavarësi në mendime dhe veprime; - demonstron besim dhe vullnet në arritjen e rezultateve; - respekton përpjekjet individuale

- Tri gjinitë e emrave të gjuhës greke. - Përdorimi i shkronjës së madhe në fillim të fjalisë, në titullin e një pjese, te emrat e njerëzve dhe të kafshëve. - Përdorimi i pikës dhe i pikëpyetjes në fund të fjalisë. - Zgjerimi i fjalisë duke shtuar fjalë të tjera.	që tregojnë njerëz, sende, vende, kafshë (emra); - dallon, me ndihmën e mësuesit, fjalët që tregojnë cilësi të njerëzve, sendeve, kafshëve (mbiemrat); - dallon, me ndihmën e mësuesit, gjininë e emrit; - dallon dhe përdor shkronjën e madhe në fillim të fjalisë, në titullin e një pjese, si dhe te emrat e njerëzve dhe të kafshëve; - përdor pikën dhe pikëpyetjen në fund të fjalisë; - zgjeron një fjali duke shtuar fjalë të tjera.	dhe ato në grup.

SHKALLA I
KLASA II

KOMPETENCA: Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi demonstron sjellje dhe qëndrime të përshtatshme gjatë të dëgjuarit si: vëmendje, pëlqim dhe interes. Ai dëgjon dhe kupton një larmi tekstesh të folura, demonstron se i ka kuptuar këto tekste, si dhe shpreh opinionet e tij rreth teksteve që dëgjon.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - demonstron të kuptuarit e teksteve që dëgjon në situata të ndryshme; - ritregon me fjalët e tij përmbajtjen ose informacionin kryesor të një bisede, poezie, përralle, tregimi, rregulle praktike ose udhëzimi.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**

Gjatë orëve mësimore të sugjeruara në program, nxënësi dëgjon dhe punon (*u përgjigjet pyetjeve, tregon përmbajtjen, ndan në pjesë, jep mendimet e tij, shpreh pëlqimet e tij për ngjarjet, personazhet etj.*) me tekste të cilat janë të përshtatshme për moshën e tij si: përralla, fabula, biseda, tregime, ndodhi personale, emisione televizive, shfaqje për fëmijë, rregulla praktike, teatër me kukulla etj. Ai, gjithashtu, merr njohuritë e mëposhtme:
- Tregimi i përmbajtjes duke e ilustruar me detaje dhe ilustrime nga teksti.
- Dallimi i disa detajeve interesante gjatë të dëgjuarit si p.sh., muzika që e shoqëron tekstin, zëri i veçantë etj.
	Rregullat e të dëgjuarit
	Nxënësi:
	- shfaq sjellje të përshtatshme gjatë të dëgjuarit si p.sh.:
	  ) ndjek me vëmendje tekstin që dëgjon;
	  ) nuk e ndërpret tjetrin, kur është duke folur;
	  ) e sheh në sy personin gjatë kohës që flet;
	- shpreh pëlqim dhe interes ndaj tekstit që dëgjon.
	Të dëgjuarit për të kuptuar dhe për të vlerësuar tekstin
	Nxënësi:
	- tregon njohuritë paraprake që ka rreth
		Nxënësi:
		- vlerëson kontributit e të tjerëve gjatë kryerjes së një detyre;
		- shfaq vullnet dhe besim gjatë kryerjes së detyrave;
		- ka tolerancë dhe respekt për kulturën dhe gjuhën e tjetrit.

	temës ose përmbajtjes së tekstit që dëgjon; - u përgjigjet pyetjeve rreth përmbajtjes së tekstit; - tregon shkurtimisht përmbajtjen e tekstit (rreth një faqe teksti) duke e ilustruar me detaje dhe ilustrime; - ndan tekstin në pjesë dhe i vendos një titull çdo pjese; - shpreh përjetimet dhe emocionet që e kanë shoqëruar gjatë shikimit të një filmi ose dokumentari, dëgjimit të një tregimi, fabule apo përralle; - lidh informacionin e dëgjuar me përvojat e tij ose me informacione që i ka lexuar në tekste të tjera; - bën gjykime të thjeshta rreth tekstit; - shpreh pëlqimet e tij rreth ngjarjeve ose personazheve të tekstit; - veçon disa detaje interesante (muzika që shoqëron rrëfimin e një përralle, zëri i personazheve etj.) gjatë të dëgjuarit.	

KOMPETENCA: Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi shqipton saktë dhe me intonacionin e theksin e duhur fjalët dhe fjalitë. Ai

shpreh saktë dhe kuptueshëm mendimet e tij për një temë ose tekst të përshtatshëm për moshën, shoqëron të folurin edhe me elemente joverbale, bashkëpunon në grup, si dhe merr pjesë në lojë me role.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - flet rrjedhshëm, kuptueshëm dhe me intonacionin e duhur, kur tregon një ngjarje, një përvojë të tijën, kur përshkruan diçka etj.; - diskuton në grupe të vogla për tema që i interesojnë, bën pyetje dhe jep përgjigje të thjeshta; - përgatit materiale për organizimin e shfaqjeve dhe ekspozitave në klasë; - merr pjesë në lojë me role.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Nëpërmjet bashkëbisedimeve dhe diskutimeve rreth temave të përshtatshme për moshën e nxënësit, ai fiton njohuritë e mëposhtme: - Teknikat e thjeshta të recitimit. - Rregullat e të folurit gjatë punës në grupe të vogla.	**Rregullat dhe organizimi i të folurit** Nxënësi: - shqipton saktë dhe me intonacionin e theksin e duhur fjalët dhe fjalitë; - shprehet saktë, kuptueshëm dhe me fjali të plota, kur bën një kërkesë, pyet, sqaron, kërkon ndjesë, falënderon dhe u përgjigjet pyetjeve; - përqendrohet në çështjet kryesore, kur rrëfen një ngjarje ose një përvojë të tijën para shokëve dhe shoqeve, mësuesve dhe prindërve; - reciton vjersha të shkurtra, të mësuara përmendsh; - shpreh emocione dhe ndjesi të ndryshme me anë të pantomimës, ose ndërton histori mbi bazën e ilustrimeve dhe figurave të dhëna.	**Nxënësi:** - demonstron siguri, kur flet në klasë, shkollë, mes shokëve dhe në shtëpi; - përzgjedh fjalorin e duhur gjatë të folurit (nuk fyen të tjerët, përdor fjalët dhe shprehjet e mirësjelljes); - shoqëron të folurin me shprehjen e duhur të fytyrës dhe gjestet e përshtatshme; - shfaq iniciativë ose nxit të tjerët të bashkëbisedojnë për tema të ndryshme që kanë lidhje më karakteristikat dhe zhvillimin moshor të tyre.

	Diskutimi dhe bashkëveprimi në grup Nxënësi: - merr pjesë në lojë me role (me ndihmën e mësuesit ose të një të rrituri) dhe shpreh opinionet e tij rreth interpretimit të shokëve dhe shoqeve të klasës; - përdor gjatë prezantimeve të tij edhe elemente të tilla si: foto dhe piktura; - pyet, përgjigjet, shpreh mendimet, ndjenjat dhe emocionet e tij, si dhe diskuton në grupe të vogla për tema që i interesojnë (kryesisht brenda klasës).	

KOMPETENCA: Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi lexon rrjedhshëm dhe me intonacionin e duhur tekste të thjeshta letrare dhe joletrare. Ai përdor strategji të thjeshta për të kuptuar tekstin si: lidh tekstin me njohuritë e mëparshme, rilexon, pyet rreth paqartësive, mban shënime, bën nënvizime etj. Nxënësi demonstron kuptimin e tekstit duke treguar brendinë dhe ngjarjet kryesore. Nxënësi, gjithashtu, bën konkluzione të thjeshta dhe jep mendimet e tij rreth tekstit që lexon.
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - përdor strategjitë e duhura për të lexuar tekste të thjeshta, mëson fjalë të reja, dallon fjalën, fjalinë dhe paragrafin; - lexon me zë një tekst të shkurtër dhe tregon funksionin e pjesëve plotësuese të tekstit (p.sh., foto,vizatim, pamje etj.); - tregon brendinë duke respektuar strukturën e tekstit ose parafrazon tekstin; - jep përshtypjet e veta në lidhje me një tekst të shkurtër letrar (poezi, përralla nga folklori, përralla nga autorë të ndryshëm, tregime, fabula) dhe joletrar (si p.sh., kalendar, fjalor i thjeshtë).

Njohuritë	Shkathtësitë	Vlerat dhe qëndrimet
Studim tekstesh letrare: përralla, fabula, tregime, gjëegjëza, poezi. - Njohuri të thjeshta e të përgjithshme për tiparet e: ⎫ përrallave; ⎫ fabulave; ⎫ tregimeve; ⎫ gjëegjëzave; ⎫ poezive (p.sh., shkruhen në vargje, strofa). **Studim tekstesh joletrare:** kalendarë të thjeshtë, rregulla praktike, kartolina, letra, fjalorë të thjeshtë, revista për fëmijë.	**Të lexuarit fillestar**[5] Nxënësi: - emërton shkronjat e alfabetit; - dallon shkronjat e mëdha nga shkronjat e vogla; - dallon zanoret dhe bashkëtingëlloret e gjuhës greke; - përdor lidhjen mes shkronjës dhe tingullit për të lexuar dhe kuptuar fjalë të reja; - shqipton drejt tingujt, rrokjet dhe fjalët; - lexon 70-90 fjalë në minutë; - identifikon tiparet dalluese të një fjalie si: shkronja e madhe në fillim të saj, shenja e pikësimit në fund. **Të lexuarit për të kuptuar tekstin**[6] Nxënësi: - parashikon rreth përmbajtjes së tekstit duke u mbështetur te titulli, ilustrimet dhe fjalët kyçe të tekstit; - pyet për t'u sqaruar rreth përmbajtjes së një teksti ose rreth fjalëve të panjohura për të *(Ku? Kur? Pse? Si*	Nxënësi: - mban trupin në një qëndrim të përshtatshëm dhe librin në pozicionin e duhur gjatë kohës që lexon; - tregon interes dhe dëshirë për të lexuar; - shfaq besim dhe vullnet në forcat vetjake për të fituar rrjedhshmërinë e duhur gjatë leximit; - ndan me të tjerët përvojat e tij rreth leximit.

[5]Aftësi dhe shkathtësi për klasën përgatitore, klasën e parë, të dytë dhe të tretë.
[6]Këto aftësi dhe shkathtësi janë të përbashkëta për tekstet letrare dhe joletrare.

	ndodh kjo? Çfarë do të thotë?); - rilexon tekstin për ta kuptuar më mirë atë (kur është e nevojshme); - nënvizon gjatë leximit pjesët më të rëndësishme ose pjesët që i pëlqejnë më shumë (me ndihmën e mësuesit); - tregon që e ka kuptuar tekstin e lexuar: *duke treguar shkurtimisht dhe me fjalë të thjeshta brendinë; duke përmendur çështjet kryesore; duke dhënë shembuj ose ilustrime nga teksti;* - lidh pjesën që lexon me filma që ka parë, me udhëtime, me përvoja personale me ngjarje nga jeta e tyre ose me tekste të lexuara më parë; - shpreh ndjenjat dhe mendimet personale rreth pjesës që lexon, me ndihmën ose nxitjen e mësuesit. **Të lexuarit e teksteve letrare** Nxënësi: - lexon poezi, përralla nga folklori, përralla nga autorë të ndryshëm, tregime, fabula, gjëegjëza etj.; - përcakton dy-tri tipare të përrallave, fabulave, tregimeve, poezive; - përshkruan me fjalë të thjeshta personazhet dhe tregon se cilët janë personazhet e preferuar;	

	- dallon elemente të tekstit, të tilla, si: paragrafi, rreshti, strofa, vargu; - tregon se si ndikojnë ilustrimet për të kuptuar më mirë tekstin; - krahason poezinë me gjëegjëzën, përrallën me tregimin. **Të lexuarit e teksteve joletrare** Nxënësi: - lexon tekste joletrare si: ditar, kalendar i thjeshtë, kartolina, letra, fjalorë të thjeshtë, revista për fëmijë etj.; - veçon disa elemente të teksteve si: titujt, kapitujt dhe ilustrimet si p.sh. *në një kalendar dallon vitin, muajt, ditët, në një kartolinë dallojnë frazat hyrëse, urimin dhe dërguesin e kartolinës etj*.; - komenton një ilustrim të një teksti.	

KOMPETENCA: Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi shkruan saktë dhe pa gabime drejtshkrimore tekste të thjeshta. Ai mbledh informacion nga burime të ndryshme para se të shkruajë kartolina, letra, plane të thjeshta, përshkrime etj. Me ndihmën e mësuesit rishikon tekstin e shkruar për të shmangur gabimet drejtshkrimore.
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë

Nxënësi: - shkruan për të komunikuar idetë e veta te të tjerët nëpërmjet fjalëve dhe fjalive të thjeshta; - shkruan tekste të thjeshta (urim, letër, kartolinë) sipas modeleve të dhëna.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
- Diktime. - Përshkrime të thjeshta të një pikture ose të një fotografie. - Përshkrime të thjeshta të një personazhi. - Përshkrime të thjeshta për një njeri të afërm, një shok ose një kafshë shtëpiake. - Rrëfim i një historie personale (gjysmë faqe). - Shkrimi i tregimeve të thjeshta nisur nga disa ilustrime. - Shkrimi i një kartoline. - Shkrimi i një letre të thjeshtë drejtuar një shoku ose një shoqeje. - Shkrimi i një urimi për një ditëlindje ose me rastin e një feste. - Shkrimi i një plani të thjeshtë ditor.	**Shkrimi i dorës** Nxënësi: - dallon dhe shkruan shkronjat e gjuhës greke; - tregon me saktësi lidhjen shkronjë-tingull; - respekton hapësirën mes shkronjave, fjalëve dhe fjalive; - plotëson pjesët që u mungojnë fjalëve ose fjalive; - shkruan fjalë me tri - katër rrokje; - kopjon pjesë që kanë dialog, deri në 3-4 fjali; - shkruan fjalë dhe fjali me të diktuar; - u përgjigjet me shkrim pyetjeve të thjeshta. - Shkruan dhe përpunon një tekst të shkrurtër në kompjuter **Planifikimi, organizimi, rishikimi dhe redaktimi i të shkruarit** Nxënësi: - pyet për t'u sqaruar rreth tekstit që do të shkruajë;	Nxënësi: - mban gjatë të shkruarit pozicionin e duhur të trupit, dorës, fletores ose fletës ku shkruan; - shfaq besim, vullnet dhe shpirt krijues gjatë procesit të të shkruarit; - respekton rregullat drejtshkrimore gjatë të shkruarit; - bashkëpunon në grup për kryerjen e një detyre.

	- studion modele të gatshme të punëve me shkrim (p.sh., modele kartolinash, letrash, urimesh). - shkruan për tema të përshtatshme për moshën e tij; - shkruan një tekst të shkurtër (gjysmë faqe për një temë të caktuar); - bën qortime të thjeshta drejtshkrimore me ndihmën e mësueses. **Të shkruarit për qëllime personale** Nxënësi: - shkruan tregime të thjeshta nisur nga figurat e dhëna; - përshkruan me fjalët e tij si e kupton një pikturë, një pamje apo një fotografi; - shkruan hyrje dhe mbyllje të tjera të një tregimi ose përralle; - përshkruan shokë, miq, të afërm, personazhe, objekte, sende e kafshë të dashura për të; - rrëfen histori e përvoja personale duke u ndihmuar nga pyetjet: *Kush? Cili? Çfarë? Si? Kur? Ku?*. **Të shkruarit për qëllime funksionale** Nxënësi: - shkruan tekste të shkurtra si: një urim, një kartolinë, një letër drejtuar	

	një shoku duke përdorur një model të thjeshtë; - harton një plan të thjeshtë të regjimit ditor.	

KOMPETENCA: Përdorimi i drejtë i gjuhës

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi dallon fjalitë në një tekst. Ai zhvendos, shton ose heq fjalë në një fjali pa e prishur kuptimin e saj. Nxënësi dallon fjalitë pyetëse, dëftore, pohore dhe mohore dhe vendos shenjat e pikësimit në fund të tyre. Ai nis të dallojë emrin, mbiemrin, foljen, përemrin dhe numërorin. Nxënësi përdor drejt shkronjën e madhe (disa raste të përdorimit të saj), ndan si duhet fjalët në fund të rreshtit. Nxënësi ndërgjegjësohet që shumica e fjalëve kanë rrënjë dhe mbaresë, si dhe për kohën e kryerjes së veprimit.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - dallon dhe formon fjali të thjeshta duke respektuar shenjat e pikësimit; - dallon emra njerëzish, sendesh dhe kafshësh në numrin njëjës dhe shumës, si edhe në të tria gjinitë; - dallon nyjën e çdo gjinie; - zgjedhon folje të rregullta në kohën e tashme, sipas modeleve të dhëna dhe respekton rregullat e drejtshkrimit të mbaresave; - dallon mbiemrin si fjalë që tregon cilësi të emrit, numrin , gjininë dhe lakimin; - gjen dhe formon fjali me numërorë , fjalë të përbëra, sinonime, antonime.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
a) Sintaksë - Tiparet e fjalisë së thjeshtë, përbërja e saj, drejtshkrimi. - Fjalia dëftore dhe pyetëse, fjalitë pohore dhe mohore. Lidhja e fjalive me lidhezën bashkërenditese (και).	**a) Sintaksë** Nxënësi: - dallon fjalitë në një tekst; - dallon dhe formon fjali të thjeshta dëftore dhe pyetëse, duke respektuar shenjat e pikësimit;	Nxënësi: - paraqet dhe komunikon lirshëm dhe saktë mendimet e tij; - demonstron pavarësi në mendime dhe veprime; - demonstron besim dhe vullnet në

- Plotësime ose heqje fjalësh në fjali, pa e prishur kuptimin e saj. **b) Morfologji** **Emri** - Ουσιαστικά (κύρια και κοινά). - Γένη ουσιαστικών. - Αριθμοί ουσιαστικών . - Κλίση ουσιαστικών σε –ας, -ος, -ης. - Κλίση θηλυκών ουσιαστικών σε –ης, -α, -η, -ω. - Κλίση ουδετέρων σε –ι, -ο, -μα. - Υποκοριστικά και μεγεθυντικά ουσιαστικά. **Folja** - Ρήματα. Ενεργητικά και παθητικά ρήματα. - Εριθμοί και πρόσωπα του ρήματος. - Κλίση των ρημάτων «έχω» και «είμαι». - Χρονικές βαθμίδες των ρημάτων. - Ορθογραφία ρημάτων. - Μετοχές από ρήματα. **Mbiemri** - Njohuri të thjeshta për mbiemrin, si fjalë që tregon cilësi të emrave. - Γένη και αριθμοί των επιθέτων. - Κλίση επιθέτων. - Επίθετα σε –ικος, -ιμος, -ινος.	- zhvendos fjalët në një fjali, në mënyrë të tillë që të mos prishet kuptimi i saj; - shton dhe heq fjalë në një fjali të thjeshtë pa prishur kuptimin e saj. **b) Morfologji** Nxënësi: **Emri** - dallon fjalët që tregojnë emra njerëzish, sendesh dhe kafshësh; - dallon emrat e gjinisë femërore nga ata mashkullore dhe asnjanëse (në mënyrë intuitive); - dallon emrin në numrin njëjës dhe në numrin shumës (në mënyrë intuitive); - formon fjali me fjalë të thjeshta; - përdor saktë emrat në fjali; - lakon emrat në të tria gjinitë; - formon fjali me emra në të tria gjinitë. **Folja** - dallon fjalët që tregojnë veprim (me ndihmën e mësuesit); - dallon kohën e kryerjes së një veprimi, nisur nga koncepti kohë: dje-sot-nesër; - zgjedhon foljet *kam, jam* në kohën e	arritjen e rezultateve; - respekton përpjekjet individuale dhe ato në grup.

Numërori - Αριθμητικά. **Nyja** - Οριστικό άρθρο. - Το αόριστο άρθρο και η κλίση του. - Ορθογραφία των άρθρων που ακούγονται το ίδιο(της-τις, τον-των) **Ndajfolja** - Τροπικά επιρρήματα. - Τοπικά επιρρήματα. **c) Drejtshkrim** - Përdorimi i shenjave të pikësimit: - Η τελεία (.), το ερωτηματικό (;) το θαυμαστικό (!), η παύλα (-), ο απόστροφος (‘) και το ενωτικό. - Përdorimi i shkronjës së madhe në fillim të fjalisë. - Përdorimi i shkronjës së madhe për emrat e njerëzve, vendeve (qyteteve, fshatrave, shteteve) dhe kafshësh. - Ndarja e fjalëve në fund të rreshtit. - Shkrimi i numërorëve 1-20. **d) Leksikologji dhe semantikë** - Sinonimet (*fjalë me kuptim të afërt ose të njëjtë*). - Antonimet (*fjalë me kuptim të kundërt).*	tashme; - shkruan saktë mbaresat e foljeve **Mbiemri** - dallon fjalët që tregojnë cilësi të emrit (me ndihmën e mësuesit); - njeh gjinitë dhe numrat e mbiemrit; - lakon mbiemra të rregullt. **Numërori** - dallon numërorët 1-20 si fjalë që tregojnë sasi; - formon fjali me numërorë. **Nyja** - njeh nyjat e shquara dhe të pashquara; - dallon nyjat e shquara dhe të pashquara; - shkruan saktë nyjat. **Ndajfolja** - dallon ndajfoljet; - përdor ndajfoljet në fjali. **c) Drejtshkrim** Nxënësi: - përdor drejt pikën dhe pikëpyetjen në fund të fjalisë; - përdor drejt shkronjën e madhe në fillim të fjalisë; - përdor drejt shkronjën e madhe për	

- Συνώνυμες και αντίθετες λέξεις. - Συνώνυμα και αντίθετα επίθετα. - Παρομοίωση. - Λέξεις με πολλά σύμφωνα στη σειρά και λέξεις που δηλώνουν ήχο. - Δάνειες λέξεις. - Παίζω με τις λέξεις. - Φτιάχνω ομάδες λέξεων. - Σύνθετες λέξεις. **e) Fonetikë** - Φθόγγοι και γράμματα της ελληνικής. - Φωνήεντα και σύμφωνα – όμοια σύμφωνα. - Συλλαβές – πρόταση. - Με τι αρχίζει και τελειώνει μία πρόταση. Η χρήση του κεφαλαίου γράμματος και το τελικό σίγμα (ς). - Ο χωρισμός των λέξεων στο τέλος της σειράς. - Δίψηφα φωνήεντα και σύμφωνα. - Συνδυασμοί φωνηέντων –αυ και -ευ και δίφθογγοι. - Ο τόνος σε μονοσύλλαβες και δισύλλαβες λέξεις. - Πότε βάζουμε και πότε δε βάζουμε διαλυτικά στους διφθόγγους.	emra njerëzish, vendesh dhe kafshësh; - ndan si duhet fjalët në fund të rreshtit; - shkruan me fjalë numërorët 1-20. **d) Leksikologji dhe semantikë** Nxënësi: - gjen fjalë sinonimike për një grup fjalësh të dhëna (*gjen fjalë me kuptim të afërt ose të njëjtë*.); - zëvendëson në një tekst disa fjalë me sinonimet e tyre (të dhëna); - gjen fjalë antonimike për një grup fjalësh të dhëna (*gjen fjalë me kuptim të kundërt);* - përdor saktë krahasimet; - formon fjalë të reja nga fjalë të tjera; - formon grupe fjalësh. **e) Fonetikë** Nxënësi: - njeh shkronjat dhe tingujt e gjuhës greke; - dallon zanoret dhe bashkëtingëlloret. - ndan fjalët në rrokje; - përdor saktë theksin e fjalëve njërrokëshe dhe dyrrokëshe.	

SHKALLA II
KLASA III

Kompetenca: Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi demonstron qëndrime dhe sjellje të përshtatshme gjatë të dëgjuarit si: vëmendje, kontakt me sy, mbajtje të trupit në pozicion korrekt etj. Ai përdor strategji të shumta (para, gjatë dhe pas dëgjimit), në mënyrë që të kuptojë tekstin. Nxënësi gjykon dhe vlerëson tekstin e dëgjuar, duke dhënë mendimet dhe opinionet e tij. Ai dallon ndjenjat dhe emocionet e folësit.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - kupton një tekst që dëgjon dhe përgjigjet në mënyrën e duhur në situata dhe për qëllime të ndryshme; - komunikon me të tjerët për përmbajtjen dhe për qëllimin e teksteve; - veçon informacionin kryesor të bisedave të thjeshta ose të tregimeve dhe diskuton rreth tij.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Gjatë orëve mësimore të sugjeruara në program, nxënësi dëgjon dhe punon (tregon përmbajtjen, ndan në pjesë tekstin, jep mendimet e tij) me tekste, të cilat janë të përshtatshme për moshën e tij si: - përralla, fabula; - rrëfime ose ndodhi personale;	**Rregullat e të dëgjuarit** Nxënësi: - sheh në sy personin gjatë kohës që flet; - mban trupin në një pozicion korrekt; - është i vëmendshëm ndaj tekstit që dëgjon.	Nxënësi: - vlerëson kontributin e të tjerëve gjatë kryerjes së një detyre; - demonstron vullnet gjatë kryerjes së detyrave; - shfaq tolerancë dhe respekt për kulturën dhe gjuhën e tjetrit;

- tregime; - poezi; - dramatizime të ndryshme; - shfaqje për fëmijë ose tekste të tjera mediatike; - udhëzime ose porosi të thjeshta. Ai, gjithashtu, merr njohuritë e mëposhtme: - Struktura e një rrëfimi, tregimi, përralle etj. (hyrja, zhvillimi, mbyllja). - Përcaktimi i ideve ose çështjeve kryesore të një teksti. - Dallimi i detajeve ose i fjalëve kyçe në një tekst.	**Të dëgjuarit për të kuptuar dhe për të vlerësuar tekstin** Nxënësi: - tregon njohuritë paraprake rreth tekstit që dëgjon; - dallon hyrjen, zhvillimin dhe fundin e një historie, përralle, tregimi etj.; - përmbledh përmbajtjen e tekstit duke e ilustruar me detaje ose shembuj nga teksti; - veçon detajet dhe çështjet kryesore të tekstit që dëgjon; - pyet rreth informacioneve ose ideve që dëgjon nga një prezantim, në mënyrë që të sqarohet dhe të kuptojë tekstin; - parashikon se çfarë do të ndodhë në vijim, kur dëgjon pjesë-pjesë një rrëfim (dëgjim i drejtuar); - lidh përmbajtjen e një teksti që dëgjon me atë të librave që ka lexuar ose të filmave që ka parë; - jep gjykime të thjeshta rreth tekstit; - përcakton mesazhin e një teksti.	- shfaq empati ndaj të tjerëve.

KOMPETENCA: Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi shqipton saktë dhe me intonacionin e theksin e duhur fjalët dhe fjalitë. Ai përcakton qëllimin e të folurit, shpreh saktë dhe kuptueshëm mendimet e tij, shoqëron të folurin edhe me elemente joverbale,

bashkëpunon në mënyrë aktive në grup.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: Nxënësi: - merr pjesë në diskutime për tema të përshtatshme për moshën e tij; - përgatit materiale për organizimin e shfaqjeve në klasë; - shfaq prirjet e veta në lojërat e thjeshta skenike.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Duke folur për tematika të ndryshme, nxënësi merr njohuritë e mëposhtme: - Qartësia, intonacioni dhe theksi i duhur, gjestet, shprehja ose mimika e fytyrës gjatë të folurit. - Teknikat e recitimit dhe imitimet e zërit të një personazhi të një tregimi dhe të përralle ose zërit të një personi që flet në një sigël, reklamë, film etj.	**Rregullat dhe organizimi i të folurit** Nxënësi: - flet duke përdorur cilësitë e duhura të zërit si: theksi, ritmi, lartësia e zërit, intonacioni; - përcakton qëllimin që ka, kur flet ose bashkëbisedon me të tjerët; - shpreh opinionet, mendimet dhe ndjesitë e tij me një gjuhë të saktë e të kuptueshme; - reciton pjesë të mësuara përmendësh. **Diskutimi dhe bashkëveprimi në grup** Nxënësi: - merr pjesë në diskutime, prezantime, shfaqje etj., për tema të ndryshme; - mbështet dhe vlerëson këndvështrimet e të tjerëve gjatë diskutimeve dhe bashkëpunimit në grup.	Nxënësi: - merr pjesë në diskutime në grup dhe bashkëpunon me të tjerët; - shfaq me siguri dhe me besim në vetvete mendimet, përvojat dhe argumentet e tij; - nxit diskutimet në grup duke ofruar kontributin e tij; - diskuton bashkërisht në grup për të arritur objektivin e një detyre duke ofruar idetë, zgjidhjet dhe këndvështrimet e tij.

KOMPETENCA: Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi zgjedh tekstin që lexon në varësi të qëllimit që ka. Ai përdor disa strategji para, gjatë dhe pas leximit për të kuptuar tekstin. Nxënësi demonstron të kuptuarit e tekstit duke treguar brendinë dhe duke e ilustruar atë me fragmente dhe detaje nga teksti. Nxënësi gjykon me argumente idetë dhe informacionin e tekstit, dallon elemente të formës dhe të strukturës së teksteve, krahason personazhe, ide, informacione etj. Ai zbulon ngjashmëritë dhe ndryshimet mes teksteve.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - përdor strategjitë e të lexuarit për të kuptuar tekste letrare dhe joletrare; - identifikon pjesët kryesore të ngjarjeve apo të tregimeve të lexuara me zë të lartë; - dallon idetë kryesore në tekste letrare si: *poezi, fabula, tregime, legjenda, përralla etj.;* - analizon elemente të thjeshta në një tekst si: subjekti, personazhi kryesor, personazhe dytësore, mjedisi ose hapësira ku zhvillohen ngjarjet etj.; - dallon strukturën dhe elementet grafike të tekstit joletrar (*udhëzim, njoftim* etj.).		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Studim tekstesh letrare: poezi të thjeshta, gjëegjëza, fabula, përralla, tregime etj. Nxënësi, gjithashtu, merr njohuritë e mëposhtme: - Krahasime mes përrallës dhe fabulës. - Brendia ose përmbajtja e një teksti. - Struktura e tekstit letrar (hyrja, zhvillimi, mbyllja). - Personazhet e tekstit. - Koha dhe mjedisi ku zhvillohen ngjarjet. **Studim tekstesh joletrare:** revista për	**Të lexuarit për të kuptuar tekstin** Nxënësi: - lexon rrjedhshëm tekstin; - parashikon se çfarë do të ndodhë në tekst duke u bazuar në atë që ka lexuar më parë (lexim i drejtuar); - u përgjigjet pyetjeve rreth brendisë së tekstit; - tregon brendinë e pjesës që lexon; - përmbledh idetë kryesore të tekstit; - lidh idetë dhe informacionin e tekstit	Nxënësi: - është i motivuar për të lexuar për kënaqësi dhe informacion; - është i vëmendshëm gjatë të lexuarit; - demonstron vullnet gjatë kryerjes së detyrave; - mban trupin në një qëndrim të përshtatshëm dhe librin në pozicionin e duhur gjatë kohës që lexon.

fëmijë**,** udhëzime të thjeshta, porosi, fletë ditari. Nxënësi, gjithashtu, merr njohuritë e mëposhtme: - Tipare të thjeshta të një udhëzimi, porosie, flete ditari. - Titulli, nëntitujt, ndarja në paragrafë e një teksti.	me njohuritë, përvojën dhe leximet e mëparshme ose dukuri të jetës së përditshme*;* - krahason në një tekst dy ose më shumë koncepte, detaje etj. **Të lexuarit e teksteve letrare** Nxënësi: - lexon tekste letrare si: poezi, këngë popullore, fabula, tregime, përralla, romane për fëmijë etj.; - u përgjigjet pyetjeve (*Kush?Çfarë? Kur? Ku? Pse?)* në lidhje me ngjarjet që ndodhin në tregim, përrallë, fabul etj.; - tregon brendinë e tekstit; - dallon, me ndihmën e mësuesit, idetë kryesore në tekstet letrare (poezi ose prozë); - rilexon dhe tregon pjesën që i pëlqen më shumë dhe është më e këndshme për ta, si dhe argumenton pëlqimin e tij; - analizon mjedisin ose hapësirën ku zhvillohen ngjarjet në një tekst; - dallon tiparet e personazheve; - dallon tregimin, përrallën dhe fabulën; - diskuton me të tjerët dhe jep opinionet	

	e tij për librat që lexon. **Të lexuarit e teksteve joletrare** Nxënësi: - lexon tekste joletrare si: udhëzime të shkurtra, njoftime, shënime në revista për fëmijë; - dallon idetë kryesore në tekstet joletrare; - analizon strukturën e një teksti joletrar; - dallon elementet grafike të disa teksteve si: hartat, ilustrimet.	

KOMPETENCA: Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi përcakton qëllimin dhe temën për të realizuar në mënyrën dhe formën e duhur punën me shkrim. Nxënësi shkruan tekste për qëllime të ndryshme, përqendrohet në temën që do të trajtojë, lidh logjikisht fjalitë në paragraf e paragrafët mes tyre. Nxënësi përmirëson dhe korrigjon formën dhe përmbajtjen e punëve të tij me shkrim.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - shkruan tekste duke u përqendruar në temën që do të trajtojë duke lidhur logjikisht fjalitë në paragraf dhe paragrafët mes tyre; - shkruan për qëllime të caktuara tekste si: një poster i thjeshtë, një menu etj.; - identifikon (me ndihmën e mësuesit) në punët e tij elementet që kanë nevojë për përmirësime dhe i redakton ato.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Të shkruarit për qëllime personale	**Të shkruarit si proces**[7]	Nxënësi:

[7]Këto aftësi dhe shkathtësi janë të përbashkëta për të gjitha llojet e teksteve që shkruajnë nxënësit.

- Përshkrime të njerëzve të dashur, të heronjve të preferuar të librave ose të filmave, të natyrës, të lojërave etj. - Shkrime hyrjesh ose mbylljesh të tjera të përrallave ose tregimeve të lexuara. - Rrëfime në vetën e parë, të ngjarjeve të jetuara, interesante ose të veçanta. - Shkrime historish duke u mbështetur në disa foto ose në fjalë kyç. **Të shkruarit për qëllime funksionale** - Plotësime modelesh (tekste) gjysmë të gatshme. - Shkrime urimesh, kartolinash, letrash falënderimi, ftesash për ditëlindje. - Shkrime planesh të thjeshta.	- **Planifikimi, organizimi, rishikimi dhe redaktimi i të shkruarit** Nxënësi: - mbledh informacion për punën me shkrim; - shkruan tekste koherente duke u përqendruar në temën që do të trajtojë dhe lidh logjikisht fjalitë në paragraf dhe paragrafët mes tyre; - mbështet idetë me shembuj; - zbaton rregullat e drejtshkrimit gjatë të shkruarit; - identifikon (me ndihmën e mësuesit), elementet që kanë nevojë për përmirësime; - rishikon dhe përmirëson punët me shkrim për të dhënë më qartë mendimet dhe për të përmirësuar përmbajtjen; - rishikon tekstin që shkruan për të gjetur fjalët, shprehjet ose fjalitë e papërshtatshme dhe për t'i plotësuar me të tjera ato; - korrigjon gabimet drejtshkrimore. **Të shkruarit për qëllime personale** Nxënësi: - përshkruan personazhet e preferuar duke pasqyruar: ndjenjat dhe	- shfaq besim dhe vullnet gjatë procesit të të shkruarit; - demonstron imagjinatë dhe shpirt krijues gjatë të shkruarit; - punon në mënyrë të pavarur; - respekton rregullat drejtshkrimore gjatë të shkruarit; - bashkëpunon në grup për kryerjen e një detyre me shkrim.

	mendimet dhe paraqitjen e jashtme; - rrëfen ngjarje, shpreh ndjenja, përcjell ide rreth botës reale dhe imagjinare; - krahason dy personazhe, ngjarje, mjedise nga një tregim, përrallë, fabul, roman për fëmijë etj.; - shpreh me gjuhë të thjeshtë ndjenjat dhe përjetimet që i ngjall një poezi, një tregim etj. **Të shkruarit për qëllime funksionale** Nxënësi: - shkruan udhëzime të thjeshta, urime festash, argumente të thjeshta, letra, plane të thjeshta etj.; - shkruan duke respektuar strukturën e tekstit; - respekton formën ose modelin e përshtatshëm p.sh., gjatë shkrimit të një letre.	

Kompetenca: Përdorimi i drejtë i gjuhës

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi dallon dhe përdor format e fjalive të thjeshta dhe të përbëra. Ai dallon dhe përdor gjymtyrët kryesore dhe gjymtyrët e dyta në fjali. Nxënësi dallon emrin, foljen, përemrat, lidhëzat, parafjalët, pasthirrmat, si dhe kategoritë kryesore gramatikore të tyre (te fjalët e ndryshueshme). Nxënësi përdor drejt shenjat e pikësimit, shkruan drejt fjalët në ligjëratën e drejtë, përdor saktë shkronjën e madhe etj. Nxënësi dallon pjesët përbërëse të fjalës, fjalët e parme dhe fjalët jo të

parme. Nxënësi gjen sinonime dhe antonime për fjalë të caktuara, dallon kuptimet e figurshme të fjalëve, si dhe përdor fjalorin për nevojat e tij.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - dallon dhe përdor drejt lloje të ndryshme fjalish, nga fjalia e thjeshtë deri te fjalia e përbërë; - dallon dhe përdor drejt gjymtyrët kryesore dhe gjymtyrët e dyta të fjalisë; - dallon kategoritë kryesore gramatikore të emrit, foljes, mbiemrit, përemrit, si dhe gjen lidhëzat dhe parafjalët; - dallon fjalët e parme dhe jo të parme si dhe pjesët përbërëse të fjalëve; - dallon dhe përdor sinonimet, antonimet, homonimet, fjalët e urta dhe shprehjet frazeologjike.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
a) Sintaksë - Forma e fjalisë së thjeshtë, struktura e një fjalie të thjeshtë. - Gjymtyrët kryesore dhe gjymtyrët e dyta të fjalisë. - Fjalitë e thjeshta dhe fjalitë e përbëra. - Lloji i fjalive në lidhje me strukturën e tyre **b) Morfologji** **Diftongjet** - Δίφθογγοι αϊ, αη, οϊ, οη. - Καταχρηστικοί δίφθογγοι **Theksi** - Ο τόνος στις μονοσύλλαβες λέξεις πού, πώς, ή **Nyja**	**a) Sintaksë** Nxënësi: - bën dallimin mes një teksti dhe një grupi fjalish që nuk kanë lidhje kuptimore; - ndërton drejt fjali, duke pasur si bazë fjalën si njësi leksiko-gramatikore, logjikën e thënies, intonacionin e përfunduar; - heq, shton ose zhvendos fjalë në fjali pa e prishur kuptimin e saj; - dallon grupin foljor dhe grupin emëror; - dallon kryefjalën e shprehur me emër, përemër, numëror; - formon fjali ku kryefjala të jetë e shprehur me emër, përemër, numëror	Nxënësi: - paraqet dhe komunikon lirshëm mendimet e tij; - demonstron pavarësi në mendime dhe veprime; - demonstron besim dhe vullnet në arritjen e rezultateve; - vlerëson leksikun e gjuhës greke; - respekton diversitetin gjuhësor mes njerëzve; - respekton përpjekjet individuale dhe ato në grup.

- Οριστικό και αόριστο άρθρο - Η χρήση των άρθρων της-τις, τον-των **Emri** - Κύρια και κοινά ονόματα - Ουσιαστικα, αριθμός και πτώση των ουσιαστικών - Αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα ουσιαστικά - Κλίση ουσιαστικών **Folja** - Ρήματα, πρόσωπα και αριθμοί των ρημάτων - Φωνές και χρόνοι των ρημάτων - Χρόνοι του ρήματος που αναφέρονται στο μέλλον - Βοηθητικά ρήματα, ρήματα σε –ώνω και -ίζω **Mbiemri** - Επίθετα, κλίση των επιθέτων - Το ανώμαλο επίθετο: ο πολύς, η πολλή, το πολύ - Παραθετικά των επιθέτων **Përemri** - Προσωπικές αντωνυμίες - Κτητικές και αόριστες αντωνυμίες **Ndajfoljet, lidhëzat, pasthirrmat** - Επιρρήματα, σύνδεσμοι, επιφωνήματα **c) Fjalëformim**	etj.; - dallon kallëzuesin dhe tregon me se shprehet; - dallon përcaktorin dhe tregon me se shprehet. **b) Morfologji** Nxënësi: - përdor dhe vendos theksin saktë; - përdor dhe lakon nyjën e shquar ; - dallon emrat konkretë dhe abstraktë; - krahason emrat e përgjithshëm me të përveçëm, konkretët me abstraktët; - lakon emrat sipas rasave; - përcakton gjininë dhe numrin e emrit; - lakon mbiemrat; - përcakton gjininë dhe numrin e mbiemrit; - dallon dhe lakon përemrat vetorë; - dallon përemrat vetorë që dalin me 2 trajta gjatë lakimit (të plotë e të shkurtër); - gjen dhe përdor në fjali përemrin pronor; - zgjedhon në kohën e tashme, në kohën e kryer të thjeshtë, në kohën e pakryer dhe në kohën e ardhme foljet kam dhe jam; - zgjedhon në kohën e tashme, në kohën	

-Παράγωγες και σύνθετες λέξεις -Οικογένειες λέξεων -Σύνολα λέξεων **d) Drejtshkrim** - Përdorimi i shenjave të pikësimit διαλυτικά (¨), αποσιωπητικά (….), κόμμα (,), απόστροφος (‘), εισαγωγικά («…»), διπλή τελεία (:) - Bashkëtingëllorja fundore (N, ν) - Rregullat drejtshkrimore të foljeve. - Rregullat drejtshkrimore të emrave të gjinisë mashkullore, femërore dhe asnjanëse - Rregullat drejtshkrimore të mbiemrave **f) Leksikologji dhe semantikë** - Κυριολεξία και μεταφορά - Ομόηχες και ομώνυμες λέξεις - Ταυτόσημες λέξεις και συνώνυμα - Përdorimi i fjalorit për të gjetur kuptimin e fjalëve të panjohura.	e kryer të thjeshtë, në kohën e pakryer dhe në kohën e ardhme foljet e rregullta; - formon saktë shkallët e mbiemrit - dallon dhe përdor në fjali lidhëzat dhe ndajfoljet **c) Fjalëformim** Nxënësi: - dallon fjalët e parme nga fjalët jo të parme; - dallon pjesët përbërëse të fjalës: rrënja, tema parashtesa, prapashtesa, mbaresa. **d) Drejtshkrim** Nxënësi: - përdor drejt shenjat e pikësimit: διαλυτικά (¨), αποσιωπητικά (….), κόμμα (,), απόστροφος (‘), εισαγωγικά («…»), διπλή τελεία (:); - përdor sipas rregullave bashkëtingëlloren fundore (N, ν); - shkruan saktë foljet sipas rregullave drejtshkrimore; - shkruan saktë emrat e të tri gjinive sipas rregullave dhe rasave përkatëse; - shkruan saktë mbiemrat e të tri gjinive sipas rregullave gramatikore dhe mbaresave përkatëse.	

	e) Leksikologji dhe semantikë Nxënësi: - përcakton kuptimet e fjalës në kontekstin e dhënë; - dallon kuptimet e figurshme të fjalëve; - dallon dhe përdor në fjali për të përmirësuar gjuhën e folur dhe të shkruar sinonimet, antonimet dhe homonimet; - përcakton se çfarë janë fjalët e urta dhe shprehjet frazeologjike dhe i përdor ato; - dallon fjalët dialektore nga fjalët e gjuhës standarde; - përdor fjalorin për qëllime të ndryshme. **f) Fonetikë dhe fonologji** Nxënësi: - gjen vendin e theksit në fjalë; - përdor saktë theksin në fjalët njërrokëshe dhe shumërrokëshe.	

SHKALLA II
KLASA IV

Kompetenca: Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi demonstron qëndrime dhe sjellje të përshtatshme gjatë të dëgjuarit si: vëmendje, kontakt me sy, mbajtje të trupit në pozicion korrekt etj. Ai përdor strategji të shumta (para, gjatë dhe pas dëgjimit), në mënyrë që të kuptojë tekstin. Nxënësi gjykon dhe vlerëson tekstin e dëgjuar, duke dhënë mendimet dhe opinionet e tij. Ai dallon ndjenjat dhe emocionet e folësit.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - kupton një tekst që dëgjon dhe përgjigjet në mënyrën e duhur në situata dhe për qëllime të ndryshme; - komunikon me të tjerët për përmbajtjen dhe për qëllimin e teksteve; - veçon informacionin kryesor të bisedave të thjeshta ose të tregimeve dhe diskuton rreth tij.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Gjatë orëve mësimore të sugjeruara në program nxënësi dëgjon dhe punon (tregon përmbajtjen, analizon, jep gjykime të thjeshta) me tekste të cilat janë të përshtatshme për moshën e tij si: - poezi, përralla ose fabula; - tregime, teatër me kukulla; - rrëfime personale, anekdota; - udhëzime për kryerjen e një aktiviteti. Ai, gjithashtu, merr njohuritë e mëposhtme: - Përmbledhja e një teksti të thjeshtë. - Mesazhi i një teksti.	**Rregullat e të dëgjuarit** Nxënësi: - sheh në sy personin gjatë kohës që flet; - mban trupin në një pozicion korrekt; - është i vëmendshëm ndaj tekstit që dëgjon; - përfshihet dhe shfaq interes ndaj të tjerëve në bashkëbisedime. **Të dëgjuarit për të kuptuar dhe për të vlerësuar tekstin** Nxënësi:	Nxënësi: - vlerëson kontributin e të tjerëve gjatë kryerjes së një detyre; - demonstron vullnet gjatë kryerjes së detyrave; - shfaq empati ndaj të tjerëve.

	- tregon njohuritë paraprake rreth tekstit që dëgjon; - përcakton qëllimin që ka, kur dëgjon një tekst; - dallon hyrjen, zhvillimin dhe fundin e një historie, përralle, tregimi etj.; - përmbledh përmbajtjen e tekstit duke e ilustruar me detaje, shembuj ose ilustrime nga teksti; - veçon detajet dhe çështjet kryesore të tekstit që dëgjon; - pyet rreth informacioneve ose ideve që dëgjon nga një prezantim, në mënyrë që të sqarohet dhe të kuptojë tekstin; - parashikon se çfarë do të ndodhë në vijim, kur dëgjon pjesë-pjesë një rrëfim (dëgjim i drejtuar); - mban shënime për çështjet kryesore; - lidh përmbajtjen e një teksti që dëgjon me atë të librave, filmave, videove ose shfaqjeve televizive që trajtojnë të njëjtën temë; - analizon tekstin që dëgjon; - jep gjykime të thjeshta rreth tekstit; - përcakton mesazhin e një teksti.	

KOMPETENCA: Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi shqipton saktë dhe me intonacionin e theksin e duhur fjalët dhe fjalitë. Ai përcakton qëllimin e të folurit, shpreh saktë dhe kuptueshëm mendimet e tij, shoqëron të folurin edhe me elemente joverbale, bashkëpunon në mënyrë aktive në grup.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - merr pjesë në diskutime për tema të përshtatshme për moshën e tij; - përgatit materiale për organizimin e shfaqjeve në klasë; - shfaq prirjet e veta në lojërat e thjeshta skenike.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Duke folur për tematika të ndryshme, nxënësi merr njohuritë e mëposhtme: - Rrjedhshmëria gjatë të folurit. - Interpretimi me ndjenjë i pjesëve të ndryshme. - Rregulla të thjeshta për zgjedhjen e fjalëve dhe frazave të duhura për të tërhequr vëmendjen e të tjerëve.	**Rregullat dhe organizimi i të folurit** Nxënësi: - flet duke përdorur cilësitë e duhura të zërit si: theksi, ritmi, lartësia e zërit, intonacioni; - përcakton qëllimin që ka, kur flet ose bashkëbisedon me të tjerët; - shpreh opinionet, mendimet dhe ndjesitë e tij me një gjuhë të saktë e të kuptueshme; - shpreh ndjenjat dhe emocionet e tij me një fjalor të pasur duke përdorur shprehje frazeologjike, fjalë të urta, fjalë me kuptim të figurshëm etj.; - bën një prezantim të thjeshtë për të treguar një përvojë ose një eksperiencë të tijën, duke e shoqëruar prezantimin	Nxënësi: - merr pjesë në diskutime në grup dhe bashkëpunon me të tjerët; - shfaq me siguri mendimet, përvojat dhe argumentet e tij; - nxit diskutimet në grup duke ofruar kontributin e tij; - diskuton bashkërisht në grup për të arritur objektivin e një detyre duke ofruar idetë, zgjidhjet dhe këndvështrimet e tij.

	me mjete pamore si: poster, harta, lista, foto etj.; - reciton pjesë të mësuara përmendësh. **Diskutimi dhe bashkëveprimi në grup** Nxënësi: - merr pjesë në diskutime, prezantime, shfaqje, debate etj., për tema të ndryshme; - mbështet dhe vlerëson këndvështrimet e të tjerëve gjatë diskutimeve dhe bashkëpunimit në grup.	

KOMPETENCA: Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi zgjedh tekstin që lexon në varësi të qëllimit që ka. Ai përdor disa strategji para, gjatë dhe pas leximit për të kuptuar tekstin. Nxënësi demonstron të kuptuarit e tekstit duke treguar brendinë dhe duke e ilustruar atë me fragmente dhe detaje nga teksti. Nxënësi gjykon me argumente idetë dhe informacionin e tekstit, dallon elemente të formës dhe të strukturës së teksteve, krahason personazhe, ide, informacione etj. Ai zbulon ngjashmëritë dhe ndryshimet mes teksteve.
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - përdor strategjitë e të lexuarit për të kuptuar tekste letrare ose joletrare; - identifikon pjesët kryesore të ngjarjeve apo të tregimeve; - dallon idetë kryesore në tekste letrare si: *poezi, këngë popullore, fabula, tregime, novela, legjenda, përralla, romane për fëmijë etj.;* - analizon elemente të thjeshta në një tekst si: subjekti, personazhi kryesor, personazhe dytësore, mjedisi ose hapësira ku

zhvillohen ngjarjet etj.; - gjen në një tekst poetik: *rimën, strofën dhe epitetin*; - dallon temën, idetë, strukturën dhe elementet grafike të tekstit joletrar (*udhëzim, njoftim* etj.).		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Studim tekstesh letrare: poezi të thjeshta, fabula, përralla, tregime, anekdota etj. Nxënësi, gjithashtu, merr njohuritë e mëposhtme: - Analiza e personazheve, tiparet e jashtme, veprimet, ndjenjat. - Rima dhe strofa në poezi (dallimi). - Epiteti. **Studim tekstesh joletrare:** fletë ditari, letra, revista, shkrime në revista për fëmijë, enciklopedi për fëmijë, udhëzime, njoftime etj. Tiparet kryesore të një ditari, udhëzimi, enciklopedie për fëmijë etj.	**Të lexuarit për të kuptuar tekstin** Nxënësi: - përzgjedh tekstin që lexon në varësi të qëllimit që ka; - lexon rrjedhshëm tekstin; - parashikon se çfarë do të ndodhë në tekst duke u bazuar në atë që ka lexuar më parë (lexim i drejtuar); - kërkon dhe gjen në fjalor kuptimin e fjalëve të panjohura që lexon; - u përgjigjet pyetjeve rreth brendisë së tekstit; - tregon brendinë e pjesës që lexon; - përmbledh idetë kryesore duke i ilustruar me fragmente dhe detaje nga teksti; - lidh idetë dhe informacionin e tekstit me njohuritë, përvojën dhe leximet e mëparshme ose dukuri të jetës së përditshme; - krahason në një tekst dy ose më shumë ide, koncepte, detaje etj. **Të lexuarit e teksteve letrare**	Nxënësi: - është i motivuar për të lexuar për kënaqësi dhe për informacion; - është i vëmendshëm gjatë të lexuarit; - respekton dhe pranon mendimin e tjetrit; - vlerëson kontributin e të tjerëve gjatë kryerjes së një detyre; - shfaq vetëbesim dhe vetëvlerësim; - demonstron vullnet gjatë kryerjes së detyrave.

	Nxënësi: - lexon tekste letrare si: poezi, këngë popullore, fabula, tregime, legjenda, përralla, mite, romane për fëmijë; - u përgjigjet pyetjeve (*Kush? Çfarë? Kur? Ku? Pse?)* në lidhje me ngjarjet që ndodhin në tregim, përrallë, fabul etj; - dallon idetë kryesore në tekstet letrare (poezi ose prozë); - rilexon dhe tregon pjesën që i pëlqen më shumë dhe është më e këndshme për ta, si dhe argumenton pëlqimin e tij; - analizon subjektin, mjedisin ose hapësirën ku zhvillohen ngjarjet në një tekst; - analizon personazhet e tekstit; - dallon në një tekst rimën, strofën dhe epitetin; - krahason tregimin me përrallën dhe fabulën; - diskuton me të tjerët dhe jep opinionet e tij për librat që lexon. **Të lexuarit e teksteve joletrare** Nxënësi: - lexon tekste joletrare si: udhëzime të shkurtra, enciklopedi për fëmijë,	

	sqarime, njoftime etj.; - dallon idetë kryesore në tekstet joletrare; - dallon strukturën e një teksti joletrar (hyrjen, zhvillimin dhe mbylljen); - kupton funksionet e elementeve grafike të disa teksteve si: hartat, tabelat, ilustrimet.	

KOMPETENCA: Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi përcakton qëllimin dhe temën për të realizuar në mënyrën dhe formën e duhur punën me shkrim. Ai bën një punë përgatitore për të mbledhur informacion nga burime të ndryshme. Nxënësi shkruan tekste për qëllime të ndryshme personale dhe funksionale, përqendrohet në temën që do të trajtojë, lidh logjikisht fjalitë në paragraf e paragrafët mes tyre dhe mbështet idetë me argumente të thjeshta ose shembuj të ndryshëm. Nxënësi përmirëson dhe korrigjon formën dhe përmbajtjen e punëve të tij me shkrim.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - shkruan tekste duke u përqendruar në temën që do të trajtojë duke lidhur logjikisht fjalitë në paragraf dhe paragrafët mes tyre; - shkruan për qëllime dhe audienca të caktuara tekste si: poster i thjeshtë, reklamë, menu etj.; - identifikon (me ndihmën e mësuesit) në punët e tij elementet që kanë nevojë për përmirësime dhe i redakton ato.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Të shkruarit për qëllime personale - Përshkrime të thjeshta të shokëve, të	**Të shkruarit si proces**[8] - **Planifikimi, organizimi, rishikimi**	Nxënësi: - shfaq besim dhe vullnet gjatë

[8]Këto aftësi dhe shkathtësi janë të përbashkëta për të gjitha llojet e teksteve që shkruajnë nxënësit.

artistëve ose të sportistëve të preferuar etj. - Rrëfime të thjeshta ngjarjesh rreth botës reale dhe imagjinare si p.sh.: për pushimet, për librat, për universin, për anijet kozmike etj. - Përshkrime personazhesh duke pasqyruar ndjenjat dhe mendimet, paraqitjen e jashtme dhe veprimet e tyre. - Punë me shkrim duke u mbështetur në imagjinatën e nxitur nga fantazia njerëzore në përralla dhe legjenda etj. **Të shkruarit për qëllime funksionale** - Shkrime ftesash për miqtë dhe shokët. - Letër drejtuar një njeriu të dashur. - Informacione të shkurtra p.sh., një informacion të shkurtër për aktivitetet e klasës. - Hartimi i një plani javor.	**dhe redaktimi i të shkruarit** Nxënësi: - përcakton qëllimin dhe temën për të realizuar në mënyrën dhe formën e duhur tekstin e shkruar (me ndihmën e mësuesit); - mbledh informacion për punën me shkrim; - shkruan duke u përqendruar në temën që do të trajtojë dhe lidh logjikisht fjalitë në paragraf dhe paragrafët mes tyre; - mbështet idetë me shembuj të ndryshëm; - zbaton rregullat e drejtshkrimit gjatë të shkruarit; - identifikon (me ndihmën e mësuesit), elementet që kanë nevojë për përmirësime; - rishikon dhe përmirëson punët me shkrim për të dhënë më qartë mendimet dhe për të përmirësuar përmbajtjen; - rishikon tekstin që shkruan për të gjetur fjalët, shprehjet ose fjalitë e papërshtatshme dhe për t'i plotësuar me të tjera ato; - korrigjon gabimet drejtshkrimore;	procesit të të shkruarit; - demonstron imagjinatë dhe shpirt krijues gjatë të shkruarit; - punon në mënyrë të pavarur; - respekton rregullat drejtshkrimore gjatë të shkruarit; - vlerëson punët e të tjerëve; bashkëpunon në grup për kryerjen e një detyre me shkrim.

	- rishikon dhe vlerëson punët e shokëve dhe shoqeve të klasës, me qëllim përmirësimin e tyre. **Të shkruarit për qëllime personale** Nxënësi: - përshkruan shokët, artistët, sportistët dhe personazhet e tij të preferuar; - rrëfen ngjarje, shpreh ndjenja, përcjell ide rreth botës reale dhe imagjinare; - krahason dy personazhe, ngjarje, mjedise nga një tregim, përrallë, fabul etj., duke konkretizuar me shembuj dhe ilustrime nga teksti. **Të shkruarit për qëllime funksionale** Nxënësi: - shkruan udhëzime, urime festash, argumente të thjeshta, letra, plane javore etj.; - shkruan duke respektuar strukturën e tekstit që përfshin paraqitjen e çështjes kryesore (*hyrje*), idetë, argumentet dhe detajet mbështetëse e ilustruese dhe konkluzionet; - respekton formën ose modelin e përshtatshëm p.sh., gjatë shkrimit të një letre shkruan formulimet e hapjes e të mbylljes dhe nënshkrimin.	

Kompetenca: Përdorimi i drejtë i gjuhës

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi dallon dhe përdor format e fjalive të thjeshta dhe të përbëra. Ai dallon dhe përdor gjymtyrët kryesore dhe gjymtyrët e dyta në fjali. Nxënësi dallon emrin, foljen, përemrat, lidhëzat, parafjalët, pasthirrmat si dhe kategoritë kryesore gramatikore të tyre (te fjalët e ndryshueshme). Nxënësi përdor drejt shenjat e pikësimit, shkruan drejt fjalët në ligjëratën e drejtë, përdor saktë shkronjën e madhe etj. Nxënësi dallon pjesët përbërëse të fjalës, fjalët e parme dhe fjalët jo të parme. Nxënësi gjen sinonime dhe antonime për fjalë të caktuara, dallon kuptimet e figurshme të fjalëve, si dhe përdor fjalorin për nevojat e tij.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - dallon dhe përdor drejt lloje të ndryshme fjalish, nga fjalia e thjeshtë deri te fjalia e përbërë; - dallon dhe përdor drejt gjymtyrët kryesore dhe gjymtyrët e dyta të fjalisë; - dallon kategoritë kryesore gramatikore të emrit, foljes, mbiemrit, përemrit, si dhe gjen lidhëzat dhe parafjalët; - dallon fjalët e parme dhe jo të parme si dhe pjesët përbërëse të fjalëve; - dallon dhe përdor sinonimet, antonimet, homonimet, fjalët e urta dhe shprehjet frazeologjike.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
a) Sintaksë -Υποκείμενο και αντικείμενο -Κατηγορούμενο -Απλή και σύνθετη πρόταση -Επαυξημένη και ελλειπτική πρόταση -Ευθύς και πλάγιος λόγος -Ασύνδετο σχήμα **b) Morfologji** - Τελικό «ν» - Έκθλιψη, αφαίρεση αποκοπή	**a) Sintaksë** Nxënësi: - bën dallimin mes një teksti dhe një grupi fjalish që nuk kanë lidhje kuptimore; - ndërton drejt fjali, duke pasur si bazë fjalën si njësi leksiko-gramatikore, logjikën e thënies, intonacionin e përfunduar; - heq, shton ose zhvendos fjalë në fjali	Nxënësi: - paraqet dhe komunikon lirshëm mendimet e tij; - demonstron pavarësi në mendime dhe veprime; - demonstron besim dhe vullnet në arritjen e rezultateve; - vlerëson leksikun e gjuhës greke; - respekton diversitetin gjuhësor mes njerëzve;

- Άρθρο και κλίση του - Ουσιαστικά , κύρια και κοινά - Αριθμός, πτώση ουσιαστικών - Κλιση ισοσύλλαβων και ανισοσύλλαβων ουσιαστικών σε –ας και –ης - Αρσενικά σε –ος - Βαθμοί επιθέτων, παραθετικά - Αριθμητικά, απόλυτα και τακτικά - Αντωνυμίες, προσωπικές, κτητικές, αυτοπαθείς, ερωτηματικές - Αντωνυμίες, αόριστες, δεικτικές, αναφορικές - Ρήματα, αριθμός, πρόσωπο και φωνή - Έγκλιση ρημάτων - Χρόνοι ρημάτων - Παροντικοί, παρελθοντικοί , μελλοντικοί χρόνοι - Ρήμα, θέμα , κατάληξη, χαρακτήρας - Συζυγίες: ρήματα β΄συζυγίας - Παράγωγα ρήματα από ουσιαστικά και επίθετα - Ανώμαλα ρήματα - Ενεργητική, παθητική μετοχή - Ακλιτα μέρη του λόγου, επιρρήματα, προθέσεις, σύνδεσμοι - Επιφωνήματα και μόρια **c) Drejtshkrim**	pa e prishur kuptimin e saj; - dallon grupin foljor dhe grupin emëror; - dallon kryefjalën e shprehur me emër, përemër, numëror; - formon fjali ku kryefjala të jetë e shprehur me emër, përemër, numëror etj.; - dallon kallëzuesin dhe tregon me se shprehet; - dallon përcaktorin dhe tregon me se shprehet. **b) Morfologji** Nxënësi: - përdor dhe vendos theksin saktë; - përdor dhe lakon nyjën e shquar ; - dallon emrat konkretë dhe abstraktë; - krahason emrat e përgjithshëm me të përveçëm, konkretët me abstraktët; - lakon emrat sipas rasave; - përcakton gjininë dhe numrin e emrit; - lakon mbiemrat; - përcakton gjininë dhe numrin e mbiemrit; - dallon dhe lakon përemrat vetorë; - dallon përemrat vetorë që dalin me 2 trajta gjatë lakimit (të plotë e të shkurtër);	- respekton përpjekjet individuale dhe ato në grup.

- Përdorimi i sakte i mbaresave te foljeve Drejtshkrimi i mbaresave te mbiemrave si dhe te shkalleve te mbiemrave - Përshtatja e mbiemrit të nyjshëm me emrin që plotëson. - Drejtshkrimi i mbaresave te peremrave - Drejtshkrimi i numeroreve - Drejtshkrimi i mbaresave te emrave ne shumes **d) Leksikologji dhe semantikë** - Kuptimi i fjalëve**.** - Fjalët me shumë kuptime (njohuri të përgjithshme). - Fjalët dialektore. **e) Fjalëformim** - Fjalët e parme dhe fjalët jo të parme. - Pjesët përbërëse të fjalës: rrënja, tema parashtesa, prapashtesa, mbaresa. - Emra te perbera dhe prejardhura - Fjale te perbera me folje - Shkurtimet e fjaleve	- gjen dhe përdor në fjali përemrat; - zgjedhon në te gjitha kohët dhe mënyrat foljet e rregullta dhe te parregullta - formon saktë shkallët e mbiemrit - dallon dhe përdor në fjali lidhëzat dhe ndajfoljet **c) Fjalëformim** Nxënësi: - dallon fjalët e parme nga fjalët jo të parme; - dallon pjesët përbërëse të fjalës: rrënja, tema parashtesa, prapashtesa, mbaresa. **c) Drejtshkrim** Nxënësi: - përdor drejt shenjat e pikësimit: διαλυτικά (¨), αποσιωπητικά (….), κόμμα (,), απόστροφος (‘), εισαγωγικά («…»), διπλή τελεία (:); - përdor sipas rregullave bashkëtingëlloren fundore (N, ν); - shkruan saktë foljet sipas rregullave drejtshkrimore; - shkruan saktë emrat e të tri gjinive sipas rregullave dhe rasave përkatëse; - shkruan saktë mbiemrat e të tri gjinive sipas rregullave gramatikore	

	dhe mbaresave përkatëse. **d) Leksikologji dhe semantikë** Nxënësi: - përcakton kuptimet e fjalës në kontekstin e dhënë; - dallon kuptimet e figurshme të fjalëve; - dallon dhe përdor në fjali për të përmirësuar gjuhën e folur dhe të shkruar sinonimet, antonimet dhe homonimet; - përcakton se çfarë janë fjalët e urta dhe shprehjet frazeologjike dhe i përdor ato; - dallon fjalët dialektore nga fjalët e gjuhës standarde; - përdor fjalorin për qëllime të ndryshme. **e) Fonetikë dhe fonologji** Nxënësi: - gjen vendin e theksit në fjalë; - përdor saktë theksin në fjalët njërrokëshe dhe shumërrokëshe.	

SHKALLA II
KLASA V

Kompetenca: Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi demonstron qëndrime dhe sjellje të përshtatshme gjatë të dëgjuarit si: vëmendje, kontakt me sy, mbajtje të trupit në pozicion korrekt etj. Ai përdor strategji të shumta (para, gjatë dhe pas dëgjimit), në mënyrë që të kuptojë tekstin. Nxënësi gjykon dhe vlerëson tekstin e dëgjuar, duke dhënë mendimet dhe opinionet e tij. Ai dallon ndjenjat dhe emocionet e folësit.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - kupton një tekst që dëgjon dhe përgjigjet në mënyrën e duhur në situata dhe për qëllime të ndryshme; - komunikon me të tjerët për përmbajtjen dhe për qëllimin e teksteve; - veçon informacionin kryesor të bisedave të thjeshta ose të tregimeve dhe diskuton rreth tij.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Përveç llojeve të teksteve që përmenden në klasat III dhe IV (natyrisht më komplekse), nxënësi mund të njihet dhe të punojë edhe me tekste si: receta (tekst udhëzues), një tekst shpjegues (*si formohen retë, si riciklohen sendet plastike etj.*), një tekst të thjeshtë argumentues etj. Ai, gjithashtu, merr njohuritë e mëposhtme: - Mbajtja e shënimeve gjatë të dëgjuarit. - Funksioni i disa elementeve të një teksti si: gjuha e folësit (zgjedhja e fjalëve), toni i zërit, mimika e fytyrës.	**Rregullat e të dëgjuarit** Nxënësi: - sheh në sy personin gjatë kohës që flet; - mban trupin në një pozicion korrekt; - është i vëmendshëm ndaj tekstit që dëgjon; - përfshihet dhe shfaq interes ndaj të tjerëve në bashkëbisedime. **Të dëgjuarit për të kuptuar dhe për të vlerësuar tekstin** Nxënësi:	Nxënësi: - vlerëson kontributin e të tjerëve gjatë kryerjes së një detyre; - demonstron vullnet gjatë kryerjes së detyrave; - shfaq tolerancë dhe respekt për kulturën dhe gjuhën e tjetrit; - shfaq empati ndaj të tjerëve.

- Rregullat gjatë të dëgjuarit (mimika, qëndrimi i duhur i trupit, shfaqja e interesit, vënia e vetes në vendin e tjetrit). - Identifikimi i problemit dhe i zgjidhjes në një tekst.	- tregon njohuritë paraprake rreth tekstit që dëgjon; - përcakton qëllimin që ka, kur dëgjon një tekst; - dallon hyrjen, zhvillimin dhe fundin e një historie, përralle, tregimi etj.; - përmbledh përmbajtjen e tekstit duke e ilustruar me detaje ose me shembuj nga teksti; - veçon detajet dhe çështjet kryesore të tekstit që dëgjon; - pyet rreth informacioneve ose ideve që dëgjon nga një prezantim, në mënyrë që të sqarohet dhe të kuptojë tekstin; - parashikon se çfarë do të ndodhë në vijim, kur dëgjon pjesë-pjesë një rrëfim (dëgjim i drejtuar); - mban shënime për çështjet kryesore; - lidh përmbajtjen e një teksti që dëgjon me atë të librave, filmave, videove, shfaqjeve televizive ose pjesëve dramatike që trajtojnë të njëjtën temë; - jep gjykime të thjeshta rreth tekstit; - përcakton mesazhin e një teksti; - gjen problemin dhe zgjidhjen që propozohet në një tekst që dëgjon.	

KOMPETENCA: Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi shqipton saktë dhe me intonacionin e theksin e duhur fjalët dhe fjalitë. Ai përcakton qëllimin e të folurit, shpreh saktë dhe kuptueshëm mendimet e tij, shoqëron të folurin edhe me elemente joverbale, bashkëpunon në mënyrë aktive në grup.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: Nxënësi: - merr pjesë në diskutime për tema të përshtatshme për moshën e tij; - përgatit materiale për organizimin e shfaqjeve në klasë dhe paraqitjeve para ekranit; - shfaq prirjet e veta në lojërat e thjeshta skenike.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Duke folur për tematika të ndryshme, nxënësi merr njohuritë e mëposhtme: - Përgatitja e një prezantimi të thjeshtë. - Rëndësia e përdorimit të gjuhës standarde gjatë të folurit.	**Rregullat dhe organizimi i të folurit** Nxënësi: - flet duke përdorur cilësitë e duhura të zërit si: theksi, ritmi, lartësia e zërit, intonacioni; - tregon se kuptimi përcillet jo vetëm nëpërmjet fjalëve, por edhe me ndihmën e ritmit, tonit dhe intonacionit të zërit, theksit (p.sh., gjatë leximit shprehës të poezive, tregimeve etj.); - përcakton qëllimin që ka, kur flet ose bashkëbisedon me të tjerët; - shpreh opinionet, mendimet dhe ndjesitë e tij me një gjuhë të saktë e të kuptueshme; - shpreh ndjenjat dhe emocionet e tij me	Nxënësi: - merr pjesë në diskutime në grup duke pyetur, duke u përgjigjur dhe duke bashkëpunuar me të tjerët; - flet në përputhje me normat e vlerat shoqërore, në situata të ndryshme komunikimi në klasë; - përdor në mënyrë korrekte gjatë të folurit elementet joverbale si: gjestet, mimika, kontakti me sy; - shfaq me siguri e besim në vetvete mendimet, përvojat dhe argumentet e tij; - nxit diskutimet në grup duke ofruar kontributin e tij; - diskuton bashkërisht në grup për të arritur objektivin e një detyre duke

	një fjalor të pasur duke përdorur shprehje frazeologjike, fjalë të urta, fjalë me kuptim të figurshëm etj.; - bën një prezantim të thjeshtë për të treguar një përvojë ose një eksperiencë të tijën, duke e shoqëruar prezantimin me mjete pamore si: poster, harta, lista, foto etj., kur është e mundur edhe me ndihmën e kompjuterit; - reciton pjesë të mësuara përmendësh; - përdor mirë gjuhën standarde gjatë të folurit. **Diskutimi dhe bashkëveprimi në grup** Nxënësi: - merr pjesë në diskutime, prezantime, shfaqje, debate etj., për tema të ndryshme; - mbështet dhe vlerëson këndvështrimet e të tjerëve gjatë diskutimeve dhe bashkëpunimit në grup (grupe të vogla dhe grupe të mëdha).	ofruar idetë, zgjidhjet dhe këndvështrimet e tij.

KOMPETENCA: Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi zgjedh tekstin që lexon në varësi të qëllimit që ka. Ai përdor disa strategji para, gjatë dhe pas leximit për të kuptuar tekstin. Nxënësi demonstron të kuptuarit e tekstit duke treguar brendinë dhe duke e ilustruar atë me fragmente dhe detaje nga teksti. Nxënësi gjykon me argumente idetë dhe informacionin e tekstit, dallon elemente të

formës dhe të strukturës së teksteve, krahason personazhe, ide, informacione etj. Ai zbulon ngjashmëritë dhe ndryshimet mes teksteve.

Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë

Nxënësi:

- përdor strategjitë e të lexuarit për të kuptuar tekste letrare ose joletrare;
- identifikon pjesët kryesore të ngjarjeve apo të tregimeve;
- dallon mesazhin dhe idetë kryesore në tekste letrare si: *poezi, këngë popullore, poema, fabula, tregime, novela, legjenda, përralla, mite, romane për fëmijë etj.;*
- analizon elemente të thjeshta në një tekst si: subjekti, personazhi kryesor, personazhe dytësore, mjedisi ose hapësira ku zhvillohen ngjarjet etj.;
- dallon gjuhën e figurshme nga gjuha jo e figurshme;
- gjen në një tekst: *rimën, personifikimin, krahasimin, epitetin*;
- dallon dhe analizon temën, idetë, strukturën dhe elementet të tjera të tekstit joletrar.

Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
- Strategjitë e thjeshta të të lexuarit. - Përdorimi i fjalorit. **Studim tekstesh letrare**: poezi, këngë popullore, poema, fabula, tregime, novela, legjenda, përralla, mite, romane për fëmijë, tekste të thjeshta dramatike. Nxënësi, gjithashtu, merr njohuritë e mëposhtme: - Tiparet e thjeshta të një legjende dhe romani për fëmijë. - Tema ose çështjet kryesore**.** - Analizë e subjektit, mjedisit dhe kohës në një tekst.	**Të lexuarit për të kuptuar tekstin** Nxënësi: - përzgjedh tekstin që lexon në varësi të qëllimit që ka; - lexon rrjedhshëm tekstin; - përdor disa strategji (*para, gjatë dhe pas leximit*) për të kuptuar tekstin; - parashikon se çfarë do të ndodhë në tekst duke u bazuar në atë që ka lexuar më parë (lexim i drejtuar); - kërkon dhe gjen në fjalor kuptimin e fjalëve të panjohura që lexon; - u përgjigjet pyetjeve rreth brendisë së	Nxënësi: - është i motivuar për të lexuar për kënaqësi dhe informacion; - është i vëmendshëm gjatë të lexuarit; - respekton dhe pranon mendimin e tjetrit; - vlerëson kontributin e të tjerëve gjatë kryerjes së një detyre; - shfaq vetëbesim dhe vetëvlerësim; - demonstron vullnet gjatë kryerjes së detyrave; - mban trupin në një qëndrim të

- Analizë personazhesh duke u bazuar te fjalët, përshkrimet e veprimet e tyre, marrëdhëniet me personazhet e tjera. - Personazhet kryesore dhe dytësore. - Epiteti, krahasimi, personifikimi. - Rima dhe strofa. **Studim tekstesh joletrare:** udhëzime të shkurtra, sqarime, letra, njoftime, artikuj në revista për fëmijë etj. - Tema ose çështjet kryesore. - Njohuri kryesore për funksionet e elementeve pamore të teksteve si: lista, tabela, harta. - Tiparet kryesore të një udhëzimi, sqarimi, letre, njoftimi etj.	tekstit; - tregon brendinë e pjesës që lexon; - përmbledh idetë kryesore duke i ilustruar me fragmente dhe detaje nga teksti; - lidh idetë dhe informacionin e tekstit me njohuritë, përvojën dhe leximet e mëparshme ose dukuri të jetës së përditshme; - gjykon me argumente të thjeshta idetë dhe informacionin e tekstit (*A mendoni se ky veprim zbulon diçka nga karakteri i personazhit? Ku e mbështetni mendimin tuaj?*); - krahason në një tekst dy ose më shumë ide, koncepte, detaje etj.; - dallon disa elemente të formës dhe të përmbajtjes së teksteve dhe sqaron funksionin e tyre; - zbulon ngjashmëritë dhe ndryshimet kryesore mes teksteve të ndryshme që trajtojnë të njëjtën temë. **Të lexuarit e teksteve letrare** Nxënësi: - lexon tekste letrare si: poezi, këngë popullore, poema, fabula, tregime, novela, legjenda, përralla, mite, romane për fëmijë, tekste të thjeshta	përshtatshëm dhe librin në pozicionin e duhur gjatë kohës që lexon.

	dramatike; - u përgjigjet pyetjeve (*Kush? Çfarë? Kur? Ku? Pse?)* në lidhje me ngjarjet që ndodhin në tregim, përrallë, fabul, legjendë etj.; - dallon temat ose idetë kryesore në tekstet letrare (poezi, prozë ose tekste dramatike); - rilexon dhe tregon pjesën që i pëlqen më shumë dhe është më e këndshme për të, si dhe argumenton pëlqimin e tij; - analizon subjektin, mjedisin ose hapësirën ku zhvillohen ngjarjet në një tekst; - analizon personazhet në një tekst; - gjen në një tekst: rimën (tekst poetik), personifikimin, krahasimin, epitetin; - krahason tregimin me përrallën dhe fabulën; - diskuton me të tjerët dhe jep opinionet e tij për librat që lexon. **Të lexuarit e teksteve joletrare** Nxënësi: - lexon tekste joletrare si: udhëzime të shkurtra, shënime, sqarime, njoftime etj.; - dallon temat ose idetë kryesore në	

	tekstet joletrare; - analizon strukturën e një teksti joletrar (hyrjen, zhvillimin dhe mbylljen); - kupton funksionet e elementeve grafike të disa teksteve si: hartat, tabelat, ilustrimet.	

KOMPETENCA: Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi përcakton qëllimin dhe temën për të realizuar në mënyrën dhe formën e duhur punën me shkrim. Ai bën një punë përgatitore për të mbledhur informacion nga burime të ndryshme. Nxënësi shkruan tekste për qëllime të ndryshme personale dhe funksionale, përqendrohet në temën që do të trajtojë, lidh logjikisht fjalitë në paragraf e paragrafët mes tyre . Ai përdor mirë gjatë të shkruarit gjuhën standarde. Nxënësi përmirëson dhe korrigjon formën dhe përmbajtjen e punëve të tij me shkrim.		
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - shkruan tekste duke u përqendruar në temën që do të trajtojë duke lidhur logjikisht fjalitë në paragraf dhe paragrafët mes tyre; - shkruan për qëllime dhe audienca të caktuara tekste si: poster i thjeshtë, reklamë, një menu etj.; - identifikon (me ndihmën e mësuesit) në punët e tij elementet që kanë nevojë për përmirësime dhe i redakton ato.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
Të shkruarit për qëllime personale - Përshkrime të natyrës, vendlindjes, fëmijërisë etj. - Përshkrime personazhesh duke pasqyruar ndjenjat dhe mendimet, si dhe	**Të shkruarit si proces**[9] - **Planifikimi, organizimi, rishikimi dhe redaktimi i të shkruarit** Nxënësi: - përcakton qëllimin dhe temën për të	Nxënësi: - shfaq besim dhe vullnet gjatë procesit të të shkruarit; - demonstron imagjinatë dhe shpirt krijues gjatë të shkruarit;

[9]Këto aftësi dhe shkathtësi janë të përbashkëta për të gjitha llojet e teksteve që shkruajnë nxënësit.

paraqitjen e jashtme. - Rrëfime ngjarjesh rreth botës reale dhe imagjinare. - Krahasime të dy teksteve të thjeshta letrare që trajtojnë të njëjtën tematikë. - Krahasime mes dy personazheve ose ngjarjeve nga një tregim, përrallë, fabul, roman për fëmijë etj. - Punë me shkrim ku shprehen ndjenjat dhe përjetimet që ngjall një poezi, një tregim etj. **Të shkruarit për qëllime funksionale** - Shkrime për urime festash, njoftime të shkurtra. - Shkrime udhëzimesh dhe argumentesh të thjeshta sipas një modeli të dhënë. - Shkrimi i një letre ndjese drejtuar një miku ose një të afërmi. - Shkrimi i një letre drejtuar p.sh., një reviste për fëmijë, drejtorisë së shkollës etj.	realizuar në mënyrën dhe formën e duhur tekstin e shkruar (me ndihmën e mësuesit); - mbledh informacion nga burime të ndryshme duke ndjekur disa strategji të thjeshta, si p.sh., studion modele të gatshme tekstesh ose mban shënime nga burimet e shfrytëzuara për punën me shkrim; - shkruan tekste koherente duke u përqendruar në temën që do të trajtojë dhe lidh logjikisht fjalitë në paragraf dhe paragrafët mes tyre; - mbështet idetë me shembuj të ndryshëm; - përdor mirë gjuhën standarde; - zbaton rregullat e drejtshkrimit gjatë të shkruarit; - rishikon dhe përmirëson punët me shkrim për të dhënë më qartë mendimet dhe për të përmirësuar përmbajtjen; - rishikon tekstin që shkruan për të gjetur fjalët, shprehjet ose fjalitë e papërshtatshme dhe për t'i plotësuar me të tjera ato; - korrigjon gabimet drejtshkrimore; - rishikon dhe vlerëson punët e shokëve	- punon në mënyrë të pavarur; - respekton gjuhën greke duke shmangur fjalët e huaja gjatë të shkruarit; - respekton rregullat drejtshkrimore gjatë të shkruarit; - vlerëson punët e të tjerëve; - bashkëpunon në grup për kryerjen e një detyre me shkrim.

	dhe shoqeve të klasës, me qëllim përmirësimin e tyre. **Të shkruarit për qëllime personale** Nxënësi: - përshkruan natyrën, vendlindjen, fëmijërinë e tij etj.; - përshkruan personazhet duke pasqyruar ndjenjat dhe mendimet, si dhe paraqitjen e jashtme; - rrëfen ngjarje, shpreh ndjenja, përcjell ide rreth botës reale dhe imagjinare; - krahason dy- tri tekste të thjeshta letrare që trajtojnë të njëjtën tematikë; - krahason dy personazhe, ngjarje, mjedise nga një tregim, përrallë, fabul, roman për fëmijë etj., duke konkretizuar me shembuj dhe ilustrime nga teksti; - shpreh me shkrim ndjenjat dhe përjetimet që i ngjall një poezi, një tregim etj. **Të shkruarit për qëllime funksionale** Nxënësi: - shkruan udhëzime, urime festash, argumente të thjeshta, letra, plane javore dhe njoftime të thjeshta etj.; - shkruan një letër drejtuar p.sh., një	

	redaksie reviste për fëmijë ose drejtorisë së shkollës; - u përgjigjet pyetësorëve të thjeshtë; - shkruan duke respektuar strukturën e tekstit që përfshin paraqitjen e çështjes kryesore (*hyrje*), idetë, argumentet dhe detajet mbështetëse e ilustruese dhe konkluzionet; - respekton formën ose modelin e përshtatshëm p.sh., gjatë shkrimit të një letre ose njoftimi shkruan formulimet e hapjes e të mbylljes dhe nënshkrimin.	

Kompetenca: Përdorimi i drejtë i gjuhës

Përshkrimi i tematikave të kompetencës: Nxënësi dallon dhe përdor format e fjalive të thjeshta dhe të përbëra. Ai dallon dhe përdor gjymtyrët kryesore dhe gjymtyrët e dyta në fjali. Nxënësi dallon emrin, foljen, përemrat, lidhëzat, parafjalët, pasthirrmat si dhe kategoritë kryesore gramatikore të tyre (te fjalët e ndryshueshme). Nxënësi përdor drejt shenjat e pikësimit, shkruan drejt fjalët në ligjëratën e drejtë, përdor saktë shkronjën e madhe etj. Nxënësi dallon pjesët përbërëse të fjalës, fjalët e parme dhe fjalët jo të parme. Nxënësi gjen sinonime dhe antonime për fjalë të caktuara, dallon kuptimet e figurshme të fjalëve, si dhe përdor fjalorin për nevojat e tij.
Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë Nxënësi: - dallon dhe përdor drejt lloje të ndryshme fjalish, nga fjalia e thjeshtë, deri te fjalia e përbërë - dallon dhe përdor drejt gjymtyrët kryesore dhe gjymtyrët e dyta të fjalisë; - dallon kategoritë kryesore gramatikore të emrit, foljes, mbiemrit, përemrit, si dhe gjen lidhëzat dhe parafjalët;

- dallon fjalët e parme dhe jo të parme si dhe pjesët përbërëse të fjalëve; - dallon dhe përdor sinonimet, antonimet, homonimet, fjalët e urta dhe shprehjet frazeologjike.		
Njohuritë	**Shkathtësitë**	**Vlerat dhe qëndrimet**
a) Sintaksë - Χρονικές προτάσεις, - Ευθύς και πλάγιος λόγος - Τελικές, αποτελεσματικές προτάσεις - Ενεργητική, παθητική σύνταξη - Αντικείμενο, κατηγορούμενο - Ονοματικές ρηματικές φράσεις - Υποθετικές προτάσεις. **b) Morfologji** - Χρονοι ρημάτων - Επιρρήματα, προθέσεις - Θηλυκιά ουσιαστικά σε –ος - Επίθετα σε –ης, -ης, -ες - Επίθετα σε –υς, -ια, -υς - Επίθετα σε -ης, -ια, -ι - Άρθρα - Μεταβατικά, αμετάβατα ρήματα - Επίθ. σε -ος,-ο και –ων , -ουσα, -ον - Εγκλίσεις ρημάτων - Μελλοντικοί χρόνοι - Παραθετικά επιθέτων και επιρρημάτων - Εσωτερική αύξηση ρημάτων	**a) Sintaksë** Nxënësi: - bën dallimin mes një teksti dhe një grupi fjalish që nuk kanë lidhje kuptimore; - ndërton drejt fjali, duke pasur si bazë fjalën si njësi leksiko-gramatikore, logjikën e thënies, intonacionin e përfunduar; - heq, shton ose zhvendos fjalë në fjali pa e prishur kuptimin e saj; - dallon grupin foljor dhe grupin emëror; - dallon kryefjalën e shprehur me emër, përemër, numëror; - formon fjali ku kryefjala të jetë e shprehur me emër, përemër, numëror etj.; - dallon kallëzuesorin dhe tregon me se shprehet; - dallon përcaktorin dhe tregon me se shprehet. **b) Morfologji** Nxënësi:	Nxënësi: - paraqet dhe komunikon lirshëm mendimet e tij; - demonstron pavarësi në mendime dhe veprime; - demonstron besim dhe vullnet në arritjen e rezultateve; - vlerëson leksikun e gjuhës greke; - respekton diversitetin gjuhësor mes njerëzve; - respekton përpjekjet individuale dhe ato në grup.

c) Fjalëformim - Fjalët e parme dhe fjalët jo të parme. - Pjesët përbërëse të fjalës: rrënja, tema parashtesa, prapashtesa, mbaresa. **d) Drejtshkrim** - Përdorimi i shenjave të pikësimit në llojet e fjalive nënrenditëse. - Shenjat e pikësimit në ligjëratën e drejtë dhe të zhdrejtë. - Përdorimi i shkronjës së madhe në fillim të fjalisë, tek emrat e përveçëm dhe në rastet e tjera, si: emërtimet e rrugëve, institucioneve etj. - Drejtshkrimi i mbiemrave në numrin shumës. **e) Leksikologji dhe semantikë** - Kuptimet e fjalëve. - Fjalët e përbëra. - Kuptimi i parë, kuptimi metaforik, krahasimi. **f) Fonetikë dhe fonologji** - Përdorimi i saktë i theksit sidomos në rasën gjinore dhe në shumës.	- përdor dhe vendos theksin saktë; - përdor dhe lakon nyjën e shquar ; - lakon mbiemrat; - dallon qartë mbaresat e mbiemrave; - përcakton gjininë dhe numrin e mbiemrit; - dallon qartë mënyrat e foljeve - dallon dhe përdor saktë kohët e së ardhmes së foljeve, e ardhmja e thjeshtë, e ardhmja e vazhduar - formon dhe përdor saktë shkallët e mbiemrit dhe të ndajfoljeve; - formon saktë foljet që marrin “shtesë të brendshme” **c) Fjalëformim** Nxënësi: - dallon fjalët e parme nga fjalët jo të parme; - dallon pjesët përbërëse të fjalës: rrënja, tema, parashtesa, prapashtesa, mbaresa. **d) Drejtshkrim** Nxënësi: - përdor drejt shenjat e pikësimit: διαλυτικά (¨), αποσιωπητικά (….), κόμμα (,), απόστροφος (‘), εισαγωγικά («…»), διπλή τελεία (:); - përdor sipas rregullave	

- Theksi i fjalës. - Bashkëtingëlloret e zëshme dhe të pazëshme.	bashkëtingëlloren fundore (N, ν); - shkruan saktë foljet sipas rregullave drejtshkrimore; - shkruan saktë emrat e të tria gjinive sipas rregullave dhe rasave përkatëse; - shkruan saktë mbiemrat e të tria gjinive sipas rregullave gramatikore dhe mbaresave përkatëse. **e) Leksikologji dhe semantikë** Nxënësi: - përcakton kuptimet e fjalës në kontekstin e dhënë; - dallon kuptimet e figurshme të fjalëve; - dallon dhe përdor në fjali për të përmirësuar gjuhën e folur dhe të shkruar sinonimet, antonimet dhe homonimet; - dallon fjalët dialektore nga fjalët e gjuhës standarde; - përdor fjalorin për qëllime të ndryshme. **f) Fonetikë dhe fonologji** Nxënësi: - përdor saktë theksin në mbiemra; - përdor saktë theksin në fjalët njërrokëshe dhe shumërrokëshe.	

IV. UDHËZIME METODOLOGJIKE

Metodat e të nxënit janë mjaft të rëndësishme për të realizuar një proces mësimor efektiv. Përdorimi i tyre do të shërbejë për zhvillimin gjuhësor të nxënësve. Mësuesit duhet të përditësojnë njohuritë rreth metodave, teknikave dhe strategjive të mësimdhënies me qëllim që të zhvillojnë tek nxënësit dëshirën për dijen, virtytet njerëzore, ambicien për të qenë të suksesshëm dhe aktivë në jetën e përditshme. Metoda, strategji dhe teknika të tilla, si: *diskutim për njohuritë paraprake, kubimi, diagrami piramidal, lexim i drejtuar, imagjinata e drejtuar, parashikim me terma paraprake, harta e konceptit, rrjeti i diskutimit, pyetje autorit, ditaret e të nxënit, pyetja sjell pyetjen, stuhi mendimi* etj. shërbejnë si nxitje për nxënësit në procesin e të nxënit dhe si garanci për rezultate të mira në procesin e të nxënit. Gjithashtu, është e rëndësishme që **nxënësi të punojë me situata të nxëni** ku i kërkohen arsyetime apo përgjigje të pyetjeve të tilla si "P*se*?", *"A është gjithmonë e vërtetë*?", "*Çfarë ndodh kur*?" etj. Në këtë mënyrë ai inkurajohet të reflektojë mbi veprimet e tij dhe të ndërmarrë situata të reja. Përmes situatave të të nxënit, nxënësi eksploron, zbaton dhe integron njohuritë dhe aftësitë gjuhësore, fiton aftësi intelektuale të nevojshme për të zhvilluar të menduarit krijues dhe kritik.

MODELI I NJË SITUATE TË NXËNI

Identiteti kombëtar dhe njohja e kulturave

Të drejtat e njeriut

Vendimmarrja morale

Situata e të nxënit lidhet me shkrimin e një posteri për të ndërgjegjësuar fëmijët që të lexojnë me shumë libra. Nxënësit punojnë në grupe dhe hetojnë formën e shkrimit të një posteri, si dhe diskutojnë për mënyrat se si do t'i shprehin idetë e tyre.
Ata përdorin burime të ndryshme informacioni, si: interneti, tekste të ndryshme; vëzhgojnë modele posterash nëpër qytet/ fshat; diskutojnë (brenda mundësive) me ndonjë specialist komunikimi (që mund të jetë prind).
Në përfundim të këtij procesi hulumtimi, ata përzgjedhin pjesët grafike, si dhe vendosin për tekstin e posterit në mënyrë që ai të jetë tërheqës dhe të përmbushë qëllimin e duhur (Afrimi i nxënësve me librin)
Në fund, nxënësit prezantojnë punët e tyre sipas grupeve, si dhe vlerësojnë punët e shokëve dhe shoqeve të klasës.

Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit

Kompetenca e të menduarit

Kompetenca e të nxënit

Kompetenca qytetare

Kompetenca digjitale

Burime të të nxënit:
- Foto
- Përvojat e nxënësit
- Informacion nga interneti dhe media të ndryshme
- Materiale të tjera

- Punë në grupe
- Punë individuale
- Diskutim
- Intervista
- Vëzhgime

a) Mësimdhënie me në qendër nxënësin

Nxënësit do të jenë në qendër të procesit të mësimdhënies. Ky proces do të ndërtohet në varësi të nevojave, aftësive dhe interesave të nxënësve. Nxënësit e një klase janë të ndryshëm, për sa i përket mënyrës se si ata nxënë: individualisht, në grup, nën udhëheqjen e mësuesit, të pavarur, me anë të mjeteve konkrete etj. Përveç kësaj, lëndët e fushës "Gjuhët dhe komunikimi" kërkojnë që nxënësit të nxënë konceptet, të zhvillojnë shkathtësitë dhe të zbatojnë njohuritë gjuhësore. Këto diktojnë nevojën për strategji të ndryshme të të nxënit, të cilat përshtaten me objektin e të nxënit dhe nevojat e nxënësve.

b) Të mësuarit bashkëveprues

Mësuesit do të sigurojnë një mjedis të pasur dhe nxitës për komunikim dhe ndërveprim mes nxënësve. Ata do të përdorin metoda, strategji dhe teknika që nxitin të mësuarit bashkëveprues. Nxënësit gjatë orëve të gjuhës greke shpesh do të nxiten të punojnë së bashku. Detyrat e përbashkëta do t'u sigurojnë nxënësve më shumë kohë për të folur dhe për të ndarë përvojat e tyre me njëri-tjetrin. Njëherazi, edhe shkalla e zotërimit të gjuhës rritet. Puna në grupe do të nxisë tolerancën ndaj mendimit të tjetrit, si dhe do të ndikojë në përdorimin e formave demokratike për të ndarë përgjegjësitë dhe punën.

- **Puna me nxënësit me nevoja të veçanta, me vështirësi në të nxënë dhe me nxënësit e talentuar**

a) Nxënësit me nevoja të veçanta

Organizimi i kurrikulës sipas kompetencave (*në fusha të nxëni, në shkallë*) dhe me fokus integrimin i krijon mësuesit hapësirat për të përshtatur mësimdhënien sipas nevojave të veçanta të nxënësit dhe për të personalizuar të nxënit e tyre. Mësuesi duhet të marrë parasysh faktin se nxënësit janë të ndryshëm, kanë motivim, interesa, stile të nxëni, nevoja dhe aftësi të ndryshme etj. Në disa raste duhen bërë përshtatje të kurrikulës sipas diferencave të zhvillimit brenda një grupi moshor. Mësuesi mund të zgjerojë zhvillimin e kompetencave kyçe sipas nevojave individuale të nxënësve, për të zvogëluar dhe zhdukur diferencat brenda një shkalle të kurrikulës, në fund të saj.

b) Nxënësit me vështirësi në gjuhën greke

Nxënësit zotërojnë gjuhën greke në nivele të ndryshme. Meqenëse programi është për të gjithë nxënësit, nxënësit me vështirësi në gjuhën greke

duhet të arrijnë rezultatet e të nxënit si të gjithë nxënësit e tjerë. Këtyre nxënësve duhet t'u jepet mbështetje në formën e kohës shtesë, aq sa u duhet për të mësuar mirë gjuhën ose t'u ofrohen kurse formale nga shkolla, përgjatë vitit shkollor ose gjatë pushimeve verore.

c) Nxënësit e talentuar

Fleksibiliteti i zhvillimit të programit lejon plotësimin e nevojave individuale të nxënësve të talentuar. Mësuesit duhet t'u krijojnë kushte dhe situata të tilla që nxënësit të shfaqin dhe të zhvillojnë talentet e tyre. Kjo arrihet nëse atyre u krijohen mundësitë të punojnë me një përmbajtje më të thelluar dhe zgjeruar, të zhvillojnë në mënyrë të vazhdueshme elemente specifike të kompetencave kyçe dhe elemente specifike të lëndës, të fokusohen në çështjet kroskurrikulare, të zgjerojnë mjediset dhe materialet e të nxënit brenda dhe jashtë shkollës.

- **Udhëzime për leximin e teksteve letrare dhe joletrare**

Gjatë mësimit të gjuhës greke nga klasa e përgatitore deri në klasën e pestë nxënësit do të lexojnë tekste letrare dhe joletrare. Përsa i përket përfaqësimit të teksteve letrare dhe teksteve joletrare, gjatë dy shkallëve të para këshillohet të respektohen afërsisht raportet**: 70% me 30%.**

Për leximet e teksteve letrare këshillohet të zgjidhen pjesë përfaqësuese nga letërsia greke, nga letërsia shqipe dhe botërore në përshtatje me moshën dhe zhvillimin e fëmijëve. Këto tekste duhet të plotësojnë kriteret artistike dhe didaktike të gjatësisë, të strukturës dhe qartësisë së gjuhës.

Këshillohet që nxënësit të lexojnë fragmente dhe vepra nga periudha të ndryshme letrare, nga letërsia antike deri te ajo bashkëkohore, përfshirë këtu edhe krijimtarinë gojore folklorike.

Leximet jashtë klase

Këshillohet që përgjatë një viti shkollor të zhvillohen 2-3 vepra ose pjesë për lexime jashtë klase. Orët e leximeve jashtë klase, mësuesit duhet t'i vendosin në planin e tyre mësimor, kur të bëjnë zbërthimin analitik të programit. Është e rëndësishme që gjatë këtyre orëve, nxënësve t'u krijohet mundësia të zgjedhin edhe vepra që janë të pëlqyera e të preferuara për ta.

Veprat e rekomanduara për lexime jashtë klase duhet të jenë:

- nga letërsia greke, shqipe dhe letërsia botërore;

- nga autorë të periudhave të ndryshme;
- nga gjini dhe lloje të ndryshme letrare.

Përzgjedhja e leximeve jashtë klase nga autorë të ndryshëm, periudha të ndryshme, nga gjini dhe lloje të ndryshme letrare krijon mundësi për pasurimin e përvojës letrare së nxënësve.

V. UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Roli kryesor i vlerësimit është të përmirësojë të nxënit. Informacioni i siguruar nga vlerësimi i ndihmon mësuesit të kuptojnë anët e dobëta dhe anët e forta të nxënësve në procesin e të nxënit dhe u jep mundësi të përmirësojnë mësimdhënien.

Llojet e vlerësimit

Vlerësimi diagnostikues zakonisht kryhet në fillim të shkallës, vitit shkollor ose para zhvillimit të një grupi orësh, për të identifikuar njohuritë paraprake, interesat ose aftësitë që kanë nxënësit rreth asaj, për të cilën po kryhet vlerësimi. Ky informacion përdoret për të orientuar praktikat e mësimdhënies të mësuesit dhe të nxënit e nxënësve në mënyrë që të përcaktohen teknikat korrigjuese. Vlerësimi diagnostikues mund të jetë i shkurtër, i shpejtë, joformal dhe mund të bëhet me gojë dhe me shkrim.

Vlerësimi i vazhdueshëm është një proces, që ndodh gjatë gjithë kohës në klasë dhe informon nxënësit dhe mësuesit mbi progresin e nxënësve. Të dhënat dhe informacioni i mbledhur nga vlerësimi formues përdoren për të përmirësuar proceset e mësimdhënies dhe të nxënit. Fokusi i vlerësimit formues nuk duhet të jetë vetëm vlerësimi me notë i nxënësit.

Vlerësimi përmbledhës kryhet më shpesh në fund të një grupi orësh, për të përcaktuar çfarë është mësuar mbas një periudhe kohe dhe shoqërohet me notë. Vlerësimet përmbledhëse përdoren jo vetëm për të informuar nxënësit e prindërit për progresin e nxënësve, por edhe për të përmirësuar praktikat e mësimdhënies dhe të nxënit.

Gjatë zbatimit të programit nxënësve duhet t'u jepet mundësia të punojnë edhe në grup, për kryerjen e detyrave të cilat mund të zgjidhen me këtë metodë pune. Në këto raste mësuesi parashtron peshën e vlerësimit me notë të grupit, në tërësi dhe të secilit nxënës, në veçanti.

Komponentët e vlerësimit janë vlerësim me gojë dhe vlerësim me shkrim. Vlerësimi me shkrim shërben për aftësimin e komunikimit me shkrim. Mësuesi e vlerëson nxënësin me notë për prezantimet me gojë, në testimet periodike me shkrim dhe në punët me shkrim, të zhvilluara individualisht ose në grup. Një formë e vlerësimit me shkrim nga nxënësit janë edhe testimet.

Vlerësimi i punëve me shkrim është një mjet shumë i rëndësishëm për të matur kompetencat gjuhësore të nxënësve. Njohja e këtij niveli, tashmë, nuk mund të bëhet vetëm me rrugët praktike e tradicionalisht të njohura, si: qortimet nga mësuesi. Kështu, duhen kërkuar forma të larmishme vlerësimi, të cilat të pasqyrojnë nivelin real të arritjeve të nxënësve dhe të krijojnë mundësi për marrjen e masave për përmirësimin e tij. Mësuesi duhet ta ndjekë gjithë procesin e të shkruarit që nga planifikimi dhe deri tek rishikimi dhe redaktimi. Shënimet e mësuesit janë shumë të rëndësishme për vlerësimin e punëve me shkrim të nxënësve. Ato duhet të jenë të tilla që t'i motivojnë ata. Vlerësimi që nxënësit mund t'i bëjnë njëri-tjetrit, është një tjetër formë e rëndësishme që ndihmon mbarëvajtjen e punës në këtë drejtim.

Përveç punëve dhe testeve me shkrim, mësuesit mund të kryejnë vlerësime të bazuara në performancën e nxënësve, duke përdorur mënyrat e mëposhtme, si: projektet; lojërat me role, detyrat individuale, bisedat letrare, debatet, vrojtimet, portofoli i nxënësit etj.

Portofoli i nxënësit, si një mundësi vlerësimi e vetëvlerësimi, është një koleksion i punimeve të tij përgjatë një periudhe të caktuar. Ai mund të përmbajë detyra individuale, krijime të ndryshme, projekte lëndore etj. Përzgjedhjet e punëve dhe e detyrave për portofolin bëhen nga nxënësi, ndërsa mësuesi rekomandon. Pjesë e vlerësimit është edhe informimi i nxënësve dhe i prindërve për rezultatet e vlerësimit.

VI. MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE

Për arritjen e kompetencave është i rëndësishëm përdorimi i mjeteve dhe i materialeve të shumta mësimore. Tekstet mësimore nuk duhet të jenë burimi i vetëm për marrjen e informacionit. Në procesin e të nxënit mund të përdoren materiale nga interneti, libra nga biblioteka e shkollës, fletë pune, udhëzues të ndryshëm etj. Gjithashtu, merr rëndësi të veçantë përdorimi i fjalorëve të ndryshëm të gjuhës greke, si edhe fjalorë dygjuhësh. Këto materiale duhet të jenë të qarta, të sakta, me një gjuhë të kuptueshme, në përputhje me programin dhe nuk duhet të përbëjnë ngarkesë për nxënësit.